

OFFISERSBLADET

Tidsskrift for Befalets Fellesorganisasjon

51
2016

BFOs lederkonferanse
2016 på Hamar

La P-3 Orion fly til
2030-2035!

BFO sterkt til stede
på FOS

**Litt av hvert
Kjekt å ha!
Hva skjer?**

DETTE MENER BFO OM LTP'EN!

**Fantastisk ny
Helseforsikring
for BFO medlemmer!**

WHATEVER THE TARGET

Situations change, but your ammunition shouldn't have to. Designed specifically for the F-35 fighter, Nammo 25 mm APEX ammunition offers unequalled capability – allowing you to counter a wide range of threats and ensuring you are ready for anything, whatever the target.

Nammo

SECURING THE FUTURE

Hva med åpenhet og tillitt?

Forsvarsminister Ine Eriksen Søreide har ved flere anledninger sagt at Forsvarsdepartementet og Forsvarets ledelse nå skal ha en helt ny type åpenhet. Og hvordan oppfattes denne nye åpenheten, som skal ha vart en stund? Forsvarssjefen fremla sitt fagmilitære råd, i trygg visshet og med lovnader om at det skulle bli tatt på alvor. Organisasjonene var godt involvert i prosessen, og man trodde at samtaler og råd ville bli tatt hensyn til. Ble det slik? Neida, i FDs Langtidsplan for Forsvaret, ble det klart at det ble rundt 40 milliarder under forsvarssjefens minimumsforslag for langtidsperioden. Nå viser det seg også at Forsvarsministeren unnlater å

fortelle hele sannheten rundt enkelte rapporter (Power Point presentasjoner) og noen interne notater, når hun blir spurt av media, eller av partier på Stortinget. Er dette åpenheten?

Forsvarsministeren har jo alltid vært til stede ved Forsvarets avdelinger, og hun har skaffet seg stor innsikt og dyp kunnskap om Forsvaret. I Myntgata 1 har hun mange dyktige medarbeidere, men kanskje også en del maktglade sivile embetsmenn og byråkrater. Er det slik at disse byråkratene er overbevist om, etter flere tiår i FD, at det kun er de som besitter den eneste sannhet? De er sikkert meget dyktige, men er de mer opptatt av egen karriere og posisjon i makt-hirarkiet, enn personellets og Forsvarets beste? Har det blitt slik at dyktige offiserer i Forsvarets ledelse blir sett på som en «trussel» av det sivile embetsverket i FD? Det siste er jo det utrolige utspillet med at 1000 ansatte skal sies opp uten sluttpakker! Hvem er det Forsvarsministeren lytter til - egentlig? Eller retttere sagt, hvem burde hun ha lyttet til? Har Forsvaret blitt en rødglødene politisk kasteball?

Langtidsproposisjonen for Forsvaret var til høring, og organisasjonene fikk anledning til å snakke direkte til Utenriks- og Forsvarskomiteen. Blir de lyttet til? Neppe. Komitee-representantene fra de politiske partier har egne agendaer. Trine Skei Grande spiller Pokemon under høringen, og de fleste spørsmål fra komiteen dreide seg primært om enkeltavdelinger/lokalpolitikk, med fare for at man glemmer helheten!

Tidlig i 2015 prøvde jeg å få opplysninger om ubåtprosjektet. De i FD som hadde del-ansvar eller prosjektansvar, hadde tydeligvis fått munnkurv. De skulle kontakte meg når det forelå flere avklaringer. Jeg hørte aldri noe mer. Den nye åpenheten? Jeg måtte selv ta kontakt med de tre daværende ubåt-produsentene for å få til verfts-besøk. Kort tid etterpå kom den overraskende meldingen om at svenskenes ubåt plutselig var ute av konkurransen? Da hadde jeg allerede besøkt Saab/Kockum verftet og skrevet artikkelen.

Så til P-8 Poseidon-saken. Jeg hadde i et par måneder hørt nyss om at det mer eller mindre plutselig var bestemt at Norge skulle kjøpe P-8 som erstatning for P-3 Orion. Mail ble sendt FD, og i svaret ble P-8 kjøp direkte benektet. Senere har det vel blitt mer eller mindre bekreftet via media at P-8 kjøp planlegges. Den nye åpenheten? I august har flere Black Hawk helikoptre operert natt og dag fra Rygge flystasjon, sammen med blant andre Bell 412 fra 720 skvadron. Nytt SOF-helikopter? Det er helt stille i «fjøsset». Ingen informasjon å få. Den nye åpenheten?

Forsvarssjefen har for lengst mistet sine kommunikasjons-medarbeidere, det vil si de er samlet i FDs kommunikasjons-enhet. Med andre ord så har FD full kontroll på all informasjonsflyt, eller mangel på sådan. Den nye åpenheten?

Einar Holst Clausen
Redaktør Offisersbladet

5
september
2016

OFFISERSBLADET

ORGAN FOR BEFALETS FELLESGRUPP

BFO:

Postboks 501 Sentrum, 0105 Oslo
Telefon 23 10 02 20
E-post: post@bfo.no
Internett: www.bfo.no

OFFISERSBLADETS TILSYNSKOMITÉ:

Ris og ros, og eventuelle tips om utgavene kan sendes til tilsynskomiteen@bfo.no

ANSVARLIG UTGIVER:

Jens Jahren, leder BFO

REDAKTØR:

Einar Holst Clausen

REDAKSJON OG ABONNEMENTSAVDELING:

Se adresse for BFO
E-post: Offisersbladet@bfo.no
Tlf. abonnementsavdeling: 23 10 02 43
E-post: mona.eriksen@bfo.no

Tilsluttet Yrkesorganisasjonenes
Sentralforbund-Stat

ANNONSEANSVARLIG:

SALGSFABRIKKEN AS
2211 Kongsvinger
caroline@salgsfabrikken.no. Mobil: 918 14 222

Signerte artikler representerer ikke nødvendigvis BFOs mening. Forfattere er selv ansvarlig for innholdet og de meninger som fremholdes. Usignert innhold er redaksjonelt.

GRAFISK PRODUKSJON:

Design: punkt&prikke punkt@prikke@me.com
Trykk: UnitedPress Poligrafija

BILDER: Hvis ikke annet er oppgitt, er bildene tatt av Forsvaret.

FORSIDE:

P-3 Orion går inn for landing.
Foto: Vegard Breie

REDAKSJONEN AVSLUTTET: 7. september 2016
(Bekreftet opplag 2015: 10.182)

NUMMER	MATR.FRIST	UTGIVELSE
6 oktober	7/10	28/10
7 desember	21/11	9/12

Ofsersbladet drives etter redaktørplakaten.

FØLG BFO PÅ:

facebook.com/bfo.no
twitter.com/bfo12
instagram.com/bfo12

Ny
MEDLEMSFORDEL!

HELSEFORSIKRING

Du blir ikke frisk av å stå i kø

Nå kan du kjøpe helseforsikring i If til en meget god pris om du er medlem av BFO. Du kan også inkludere ektefelle/samboer og barn i forsikringen.

Hva får du?

- ✓ Rask hjelp med både diagnose og behandling i det private helsevesen.
- ✓ Tilgang til norske allmennleger på video og chat – når som helst og hvor som helst – helt uten egenandel.
- ✓ Forsikringen dekker behandling av alt fra muskel- og belastningslidelser til kreft og hjertesykdom.

Vil du vite mer?

RING 23 10 02 20 ELLER GÅ INN PÅ IF.NO/BFO

I samarbeid med:

Rolig, vi hjelper deg.

FASTE SAKER:

Redaktøren: Hva med åpenhet og tillitt?	3
Litt av hvert	13, 49
BFO leder: BFO og utviklingen av Forsvaret	20
Giv akt!	21
Hva skjer?	22
KAFO&BESO	32
Kjekt å ha!	41
Leserinlegg	46
Tilbakeblikk	53
Internasjonale nyheter	58

ARTIKLER:

LTP 151S; Kampkraft og bærekraft på Status Quo?	6
Forsvarsministeren erklærer krig mot personellet	9
Lederkonferansen 2016	10
Hvorfor bruke titalls milliarder på å bytte ut Orion nå?	14
Tradisjonsrik kunnskapsutveksling	18
FOS 2016 – kandidatene leverte!	34
HV moderniseres	38
Veteraner la ut på seilas!	40
Minneverdig og historisk veteranflydag på Kjeller	42
BFO-helseforsikring	44
Det svenske luftforsvaret feiret 90 år	50
Amerikansk styrkeoppbygging i Europa	54
Besøk hos Latvia Naval Training Centre	56

LTP 151S;

Kampkraft og bærekraft

Når Forsvarsminister og politisk ledelse har gått høyt ut i framsnakkingen av Langtidsplanen, må de også akseptere at de blir arrestert når retorikken ikke samsvarer med fakta, og semantikken blir det viktigste. Forsvarets skjøre robusthet blir svekket ytterligere gjennom nedbemanning. Det skapes usikkerhet om fremtidens utdanning. Dagens svake finansiering av oppgavene videreføres og samtidig stilles det enorme krav til ytterligere effektivisering. Det kan også synes som om mantraet om åpenhet, realisme og bærekraft er forlatt.

JON VESTLI/BFOs KOMPETANSEUTVIKLER

Den nye langtidsplanen for Forsvaret har nå vært offentlig i snart tre måneder, og behandlingen i Stortinget har pågått siden etter sommerferien. Så langt har Regjeringens anbefaling fått hard medfart fra mange, BFO inkludert. Det gledelige har vært at det har vært en kontinuerlig diskusjon, meningsbryting og avisskriving om Forsvarets fremtid siden 17. juni. Det er ikke sikkert at all denne oppmerksomheten var helt forutsatt fra Forsvarsdepartementet og Forsvarsministeren.

Proessen frem til 17. Juni var alt annet enn god. Forsvarsministeren snakket tidligere varmt om hennes tro på åpenhet og inkludering i diskusjonene om Forsvarets videre skjebne. For et drøyt år siden var mantraet at alle skulle bli hørt og at informasjon og diskusjon skulle prege prosessen. Vel... I motsetningen til Forsvarssjefens interne prosess frem mot overleveringen av hans fagmilitære råd som var preget av involvering, samarbeid, åpen informasjon og rom for diskusjoner og dialog, har FD og politisk ledelse hatt en helt motsatt tilnærming med unntak av noe informasjon. Denne lukkede prosessen er noe BFO ikke har opplevd tidligere. Der hvor Forsvarssjefen skapte forankring, aksept og til en viss grad enighet om vanskelige prioriteringer, har nå Forsvarsdepartementet skapt skepsis, tvil og usikkerhet – og ingen medkrefter fra de ansatte. Konsekvensen av dette er at langtidsplanen fremstår med en stadig synkende troverdighet på flere sentrale områder. Dette har også preget debatten gjennom sommeren.

BFO var tidlig ute med å stille spørsmålsteget ved planens økonomiske bærekraft og evne til å styrke den operative evne. Dette ble utfyllende beskrevet i en kronikk i Aftenposten 23. juni. Dessverre har dette bildet bare blitt forsterket gjennom sommeren. Det har blitt mange spørsmål, og Forsvarsdepartementet har ikke evnet å gi

gode svar. Dette har også blitt understreket ytterligere gjennom høringene i utenriks- og forsvarskomiteen og fra partiene på Stortinget.

BFO mener det er flere sider av Langtidsplanen som er for svakt beskrevet eller underbygd, med de potensielle konsekvenser dette vil kunne ha for sikkerheten; for den ansatte, for Norge og for Forsvarets evne til å løse pålagte oppgaver. For vi mener fortsatt at det er stor risiko for at mange av tiltakene vil virke kontraproduktivt eller ødeleggende for å kunne oppnå økt kampkraft eller bærekraft. Det er det denne artikkelen dreier seg om.

EN USTABIL FORSVARSØKONOMI

BFO erkjenner at det i et makroøkonomisk perspektiv er en reell styrking av forsvarsøkonomien i den fremlagte planen. Det er også svært positivt at man nå har skapt aksept for at Forsvaret er utsatt for en ekstra kostnadsvekst ut over konsumprisindeks. Allikevel mener BFO at – til tross for dette, de økonomiske utsiktene er heller dystre.

Forsvarssjefen har vært tydelig på sitt behov for en rask styrking av budsjettene. Det brenner et blått lys for forsvarsets operative evne. «3-6-9-12 mrd» - dette er hans skisserte opptrappingsplan mot 2020. LTP sier at det vil være en positiv utvikling i budsjettene fra og med 2017, men samtidig sier man at den er mindre enn hva som er behovet, og at de neste årene også vil være preget av trang økonomi. Har vi hørt dette før? Regjeringen er svært lite konkret på hva som er den egentlige økonomiske styrkingen for ut 2020. De er heller interesserte i å snakke om de store tallene frem mot 2035. Problemet med dette er at etter 2020 er det ingen forpliktelse for noen om å finansiere Forsvaret! Når man samtidig er i en situasjon hvor etterslepet allerede er stort, noe som er erkjent, den daglige treningen og øvingen er redusert – se på Heimevernets situasjon og pågående omstillinger er i en prosess hvor de virker fordyrende før de kan gi kostnadsreduksjoner, er det ikke akseptabelt at man skyver regningen foran seg.

BFO har påpekt mye omkring økono-

Forsvarsminister Ine Eriksen Søreide under avdukingen i USA av Norges første F-35.

raft på Status Quo?

mien i LTP. Opptrappingsplanen er ikke godt nok tilpasset Forsvarets situasjon, og for mye av det økonomiske løftet skal komme som et resultat av interneffektiviseringer og nedbemanning(!). Begge deler skal ikke gå på bekostning av operativ evne, så da er det stab, støtte og utdanningsstrukturen som skal ha et så stort potensial for innsparing. BFO mener at dette er langt fra virkeligheten. Vi mener at Forsvarsdepartementet har vært alt for optimistiske i sitt gevinstuttak. Dette underbygges av at Forsvaret allerede har gjennomført store innsparingsprosjekter (med et uvisst utfall dog) allerede, og at det ikke er så mange stillinger som kan/bør frigjøres før konsekvensen blir at troppsjefer, skipssjefer og andre blir bundet opp i å gjøre pålagte administrative oppgaver i enda større grad enn i dag. Da har du ødelagt den operative kapasiteten, mens økonomikapitlene ser pene ut... Og da har vi ikke sagt noe om Langtidsplanens manglende beskrivelser av omstillingskostnader ved nedbemanning, omstillingene,

flyttingene og basenedleggelsene. Vi har heller ikke påpekt den store andelen av budsjettet som går til materiellinvesteringer, forhåpentligvis støttet opp med driftsmidler (historien sier dog noe annet).

PÅ ØKONOMIENS ALTER...

Det er mange foreslåtte tiltak i LTP som utelukkende er et resultat av økonomiske prioriteringer – «det var ikke mer igjen». Slik vi ser det er den største svakheten – operativt så vel som økonomisk, det faktum at man utsetter hele diskusjonen og beskrivelsen av Hæren og Heimevernet. Det foreligger minimum tre studier på FFI som er gode, det er en nåtidsbeskrivelse som er «Rød-oransje» med hensyn til operativ evne og personell som slutter på grunn av mangel på penger til ammunisjon, trening, øving og utdanning. Vi mener at det da blir helt feil å skyve dette ytterligere ut i tid.

Utdanningsordningene i Forsvaret skal også endres – nå. LTP sier sågar at dette må gjennomføres snarest for å frigjøre

midler til operativ virksomhet, sammen med en nedbemanning på ca 1400 ansatte. Det står ikke beskrevet hvilken risiko dette medfører gjennom å ødelegge en allerede skjør rekruttering, radikalt legge om en undervisning som har gitt Norge svært gode og profesjonelle offiserer og befal og samtidig redusere et utdanningsvolum som er under kritisk behov. Men, dersom ikke dette skjer i løpet av de neste to årene ryker makrobudsjettet – så da er også analysen enkel. BFO mener at dette er en stor feilslutning.

Det er personellet og utdanningsinstitusjonene som bærer og videreutvikler kompetansen Forsvaret trenger. Uten ansatte med riktig kompetanse vil ikke teknologien gi operativ effekt. Dette er en absolutt sannhet. Utviklingen av operativ evne, en opptreden i henhold til internasjonal og nasjonalt lovverk, samt å sikre trygg bruk av statens ytterste maktmiddel er de viktigste elementene i all militær utdanning. Dette handler om kunnskap og ferdigheter, men mest av alt om å utvikle

ledernes og soldatenes holdninger og verdier.

Forsvarsdepartementet legger nå opp til et nærmest radikal endring av dagens utdanningssystem. Alt sentraliseres, mer bruk av sivile studier, kortere utdanningslengde og større grad av ensretting. I dag er utdanningen praksisnær og tilpasset de ulike forsvarsgrenenes behov. Utdanningen som har blitt gitt er antageligvis en viktig suksessfaktor for at vi har hatt få tap i internasjonale operasjoner og nyter stor respekt i NATO til tross for beskjedne styrkebidrag.

Den praksisnære og sterkt profesjonsorienterte utdanningen (som også NOKUT er imponert over) kan ikke kjøpes eller oppnås gjennom en felles utdanning i større avstand fra forsvarsgrenene og de operative miljøene. Dette er i tillegg meget mangelfullt og dårlig beskrevet i den framlagte proposisjonen, annet enn at endringen blir beskrevet som «absolutt påkrevd» - med henvisning til endringer blant de andre høgskolene og universitetene i Norge samt økonomi.

Dette bekymrer for framtiden – for profesjonsutdanningen er en vital del av Forsvarets kjernevirksomhet, og denne kan ikke kjøpes andre steder eller utvikles sivilt. Da vil man i så fall kompensere ved at utviklingen vil skje i regi av våpenskolene eller andre steder – for man er avhengig av et kompetent personellkorps i et marginalt oppsatt forsvar. Dette gjelder både for offisersutdannelsen og den fremtidige utvikling av utdanningsøylen for OR.

BFO finner det også paradoksalt at man i en sikkerhetsmessig situasjon som – etter hva Forsvarsministeren selv sier «har blitt ytterligere forverret og mindre forutsigbar etter fremleggelsen av FMR», foreslår å redusere på operative kapasiteter som faktisk kan utgjøre deler av en terskel mot anslag samt skape reell tilstedeværelse. Kystjegerkommandoen, reduksjoner i Kystvakten, og lenger frem i tid nedleggelse av korvetter og store endringer i marinens mineryddingskapasitet, er alle tiltak som vi vanskelig kan se å representere en reell kampkraftsøkning og redusere sannsynligheten for utilbørlig press og sikkerhetsmessige utfordringer. BFO kan heller ikke se at man har en dekkende beskrivelse for hvordan man skal kunne motta og ivareta allierte styrker i fremtiden, et behov som er ytterligere forsterket med den innretningen man nå har valgt.

LEKKASJENE SOM GA SVAR

De siste dagene i august ble det lekket Regjeringsnotater som viste at Forsvarsministeren kunne vise at Forsvaret hadde et behov for 206 milliarder kroner, ikke 165 som ble svaret vi nå har fått. Hva ble da kuttet eller omskrevet?

Lekkasjer av graderte dokumenter er ikke akseptabelt, men det er *ikke* slik som Forsvarsministeren hevder; at lekkasjene hindrer demokratiske prosesser. Lekkasjene har gitt svar på spørsmål som både BFO og Stortinget har stilt FD, og nå har de vist at det er stor uenighet om hvordan landet skal forsvares – internt i Forsvarsdepartementet og i Regjeringen. Om lekkasjene medfører riktighet, bekrefter og forsterker det vår kritikk av Langtidsplanens økonomiske bærekraft og konsekvensene for Forsvaret av den lave rammen som er valgt. Det interessante er at det som er gjengitt fra Regjeringsnotatene er gjenkjennbart og mer i tråd med hva Forsvarsministeren har stått for i opposisjon og i posisjon frem til nå. Det er derfor ganske kontrastfylt å lese og høre hennes forsvar av den fremlagte langtidsplanen hvor veldig mye av Forsvaret egentlig ikke er beskrevet – vi tenker da på Hæren og Heimevernet, og hvor nedleggelse av operative kapasiteter er urovekkende høyt.

I forrige periode kom Evenes som et overraskende (distriktspolitisk?) utspill uten noen gode økonomiske og operative analyser, det ble «pluss på» den operative strukturen uten dekning på konto. Denne gangen er det fortsatt noe bruk av kreditt, men man vet ikke helt hvor mye. For Hæren og Heimevernet er på vent. Var det Hæren og HV som skulle ha deler av de midlene som ikke kom? Er det dette som er det egentlige rasjonale bak anbefalingen om at «man skal ha en Landstudie»? Og er det her man har kommet frem til at det å gi 1400 ansatte sparken kunne være en lur økonomisk idé?

DET ER FORTSATT MULIG

Det er hardt, vanskelig og smertefullt å prioritere – både i FD og i Regjering. Men det er samtidig også en dårlig strategi å stikke hodet i den sikkerhetspolitiske

kvikksanden. For der står vi ikke trygt. Det er kanskje også en god sosialpolitikk å sikre en nasjons fremtid? For det er det vi snakker om! Akkurat nå...

Bærekraften styrkes og etterslepet er erkjent. Det er også flere års unnlattelses-synder som nå må gjøres opp. Slik sett kan det virke urettferdig å skyte på en Regjering som nok kan ha sitt ord i behold om at det er et historisk løft – iallfall på papiret.

Samtidig er det skuffende at det lange utredningsarbeidet ikke har klart å komme opp med et grunnlag som er mer holdbart i møte med kritikerne, eller at BFO har fått svaret vi ba om i avslutningen av kronikken 23. juni. Det hadde vi forventet.

Regjeringens svar på alle lobbyargumentene har vært at det militærfaglig er riktig å kraftsamle og å lage en basestruktur som er såpass billig i drift at vi har råd til å seile fregattene, fly flyene og trene soldatene. De bruker også argumentet om at «*det er dette Forsvarssjefen selv anbefaler i FMR*». BFO mener at dette verken gjør løsningene bedre, argumentasjonen mer overbevisende eller øker bærekraften. BFO vil påstå at – i den ideelle verden fri for økonomiske hensyn, vil nok Forsvarssjefen ha foretrukket en løsning hvor spredning hadde vært mulig slik at sannsynligheten for å overleve et første anslag ville økt. Det er heller ikke et godt argument når man viser til endringer i høgskolestrukturene i Norge som (nesten) det eneste argumentet utenom økonomi for å endre dagens militære utdanning.

Nå er kampen om Forsvarets fremtid flyttet til Stortinget. BFO har startet sin dialog med de som til syvende og sist skal beslutte innretningen. Mange av de spørsmål som er stilt til regjeringen viser at vi er enige i virkelighetsoppfatningen; om åpenheten, om økonomien og om mangelen på detaljer og tall.

Forsvarsministeren erklærer krig mot personellet

TEKST: BFO

FOTO: OLE-SVERRE HAUGLI/HÆREN

Torsdag 1. september ble BFO informert, i et møte med arbeidsgiver, at Forsvarsdepartementet har stoppet bruk av virkemidler for personell i Forsvaret i forbindelse med omstillingen, men det forelå ikke noe skriftlig. BFO sendte samme dag et skriv til HR-direktøren i Forsvaret, Tom Simonsen og ba om en avklaring. Leder BFO, Jens B Jahren sier til Offisersbladet at han er svært opprørt.

Klassekampen og Dagbladet skriver at et slikt notat allerede forelå i april, og det vil ramme ca 1000 ansatte med ordinært stillingsvern frem mot 2020. Forsvarsministeren *dolker* med dette sine ansatte i ryggen. Hvorfor hun tilsidesetter virkemidler som gjelder alle andre i staten er for oss uforståelig.

BFO sendte også et skriv til YS Stat v/ Leder Pål Arnesen og ba om et hastemøte, med sikte på at YS må ta dette opp med Kommunal og moderniseringsdepartementet. Dette er en uakseptabel handling av Forsvarsministeren, sier nestleder Rune Rudberg i BFO.

YS-Stat og Pål Arnesen reagerte raskt og svarte:

- Selvsagt tar vi saken og et møte! Dette møtet tar vi allerede på onsdag når BFO da forhåpentligvis har fått svar fra

Simonsen. Om disse lekkasjene stemmer så må det være historiens dårligste inngang på en omstilling/nedbemannings? Heldigvis så har vi statsansatte et lov og regelverk som gir oss beskyttelse mot slikt og ikke minst så er dette et varsko til alle uorganiserte der ute - organiser dere før det er for sent, svarte YS-Stat leder Pål Arnesen.

BFO lover våre medlemmer at dette er en sak vi følger tett opp! Dette er en direkte konsekvens av vår advarsel om å gjeninnføre beordringsplikt og samtidig la være å gjeninnføre det utvidede stillingsvernet.

ET FORSVAR I ENDRING - BFO SOM KLIPPEN

Lederkonferansen 2016

FAGLIG STERK LEDERKONFERANSE

Jens B Jahren ønsket velkommen til en viktig BFO-arena og et av høydepunktene i Kongressperioden. Vi skal diskutere, sette pris på hverandre og få kompetansepåfyll som gir motivasjon til fortsatt innsats og ståpåvilje. Programmet vil også invitere til å påvirke beslutningstakerne. Han fremhevet samspillet mellom de tillitsvalgte og ham selv og Rune Rudberg som nestleder, som viktig i deres rolle i å representere BFO intern, eksternt og i politiske fora.

BFO har fått mye positiv omtale i media etter høringen om ny langtidsplan for Forsvaret. Fokus har vært på utdanning, økonomi og effektivisering. Han fremhevet BFOs tillitsvalgte og sa de har vært redelige og har hatt et helhetlig bilde i sin kommunikasjon med medlemmer, politikere og media.

Kaptein Børre Jacobsen, Hovedtillitsvalgt i HV, gis BFOs høyeste utmerkelse – Hedersprisen. Fra begrunnelsen kan vi lese: (...) Han har med sin stå-på-vilje og entusiasme gjennom mange år som tillitsvalgt bidratt til at BFO i dag fremstår som seriøs og troverdig. Prisvinneren høster stor anerkjennelse blant medarbeidere så vel som hos ledelsen. Han er lojal, positiv og empatisk og gjennom dette spiller han BFOs grunnleggende verdier; styrke, uavhengighet og samarbeid.

MARTIN S. ANDRESSEN (LEDER BESØ)

- Spent på de nye digitale verktøyene vil innfri
- Ser frem til gruppearbeid om prinsipp- og handlingsprogram og organisasjonsutvalget.
- Møte andre kollegaer i et spennende og utviklende miljø.
- Når dette blir tilgjengelig vil det gi mye til medlemmer og TV
- Deltok i den digitale gruppen, men utfra hva jeg hørte fra de andre var de veldig fornøyd.
- Ja og særlig med de i egen region. Mange nye kontakter.

MARIUS THORSØ FRA BFO REGION VEST

- At gruppearbeidene første dag skal bringe enda BFO videre
- Kompetansepåfyll mht LTP og ny militær ordning
- BFOs nye digitale verktøy
- Fra oppsummeringen syntes alle å være godt fornøyd.
- Foredragene ga enormt mye og påfølgende debatter ga innsikt i hva som vil skje fremover.
- Veldig fornøyd. Blir bra både som verktøy og hjelpemiddel.

WORKSHOPS – BFOS VEI FREMMER

Det ble nedsatt 3 workshops, Programutvalget, Organisasjonsutvalget og BFOs digitale verktøy. De enkelte deltok med stor entusiasme og BFO fikk mange nyttige og konstruktive innspill. Workshop'en bidro også til mye diskusjon i pausene utover dagen.

PROGRAMUTVALGET

Gruppen talte ca 20 personer og startet med gjennomgang av utsendt questback undersøkelse. Gruppene brukte en del tid på vår visjon – Ett yrke – én organisasjon. Bør den utfordres, eller har den så mange dimensjoner i seg at dette ikke er nødvendig?

FORVENTNINGS-AVKLARING

Offisersbladet var i dette området og spurte tilfeldige personer om deres forventninger til konferansen. De ble også oppfordret til å gi en tilbakemelding på om forventningene ble innfridd ved konferansens slutt.

RUNE ISVIK HTV HÆR (FRITV)

- Håper på gode diskusjoner rundt LTP og NMO
- Møte nye og gamle kollegaer, utvide nettverket mitt
- Spent på BFOs nye digitale verktøy
- Gode foredrag/diskusjoner, selv om både statssekretær og FST/P enkelte ganger ble svar skyldig.
- Mange gode diskusjoner i pauser og på kveldstid.
- Gleder meg veldig til dette blir tilgjengelig

PETTER SØRENSEN LOKALFORENINGSLEDER/ATV HV 14

- Faglig påfyll
- BFOs nye digitale verden
- BFOs rolle i et Forsvar som er i stadig endring
- God faglig påfyll. Svarene fra statssekretær/FST/P om LTP og OMT var for diplomatisk.
- Fantastisk bra det vi så. Vil bli nyttig for TV og medlemmene.
- Prinsipp- og handlingsprogram og org-utvalget ga særlig mye

ORGANISASJONSUTVALGET

sjon tilsa et øket behov for flere fritillitsvalgte. Et av forslagene var å nedlegge regionstyrene og overføre ressursene til egne tillitsvalgte betalt av BFO.

BFOS DIGITALE VERKTØY

Arbeidsgruppen (15) var bredt sammensatt av personer med ulike kompetanse, alder og behov. De ble introdusert til BFOs nye digitale verktøy. Utdelt materiale ble brukt som grunnlag for å anbefale hvordan folke opplever den digitale

verden, hva som er viktig, hva man bør gå videre med, herunder behov tillitsvalgte på forskjellig nivå og medlemmer har i dag og inn i framtiden. Viggo Holm vil ta med seg alle innspillene i det videre arbeidet.

IF PRESENTERTE BFOs NYE HELSEFORSIKRING

Leder kommunikasjonsavdelingen i BFO åpnet med å si at BFO er best på forsikring. Mange konkurrenter snakker ned våre avtaler. Det skaper behov for informasjon. – Personlig tror jeg de snakker ned våre avtaler fordi de ser våre er bedre og vi oppfordrer jo alle til å sammenlikne og ta forsikring utfra behov, sa han og overlot

ordet til en engasjert og klartalt Benjamin Haugland fra If forsikringsselskap.

SOSIALT SAMVÆR PÅ TJUVHOLMEN

Det var planlagt med en uformell samling, mat og underholdning på Tjuvholmen kro, ca 15 minutters gange fra hotellet. God mat, stor stemning, diskusjoner og nettverksbygging. Etter maten god musikk fra 60-tallet, men BFO måtte bistå med koring på slutten.

EINAR PARELIUS UNNELAND (KONSTABEL I SJØFORSVARET)

- Kunnskap om konsekvenser for hvordan NMO vil påvirke meg i årene som kommer
- Få innsikt i BFOs organisasjon, indre liv og utvikling
- Bli kjent med nye BFOere og bygge et nettverk
- Lite info om konsekvenser for meg i dag og inn i framtiden
- BFO er en saklig og profesjonell organisasjon. Snakker ikke ned andre, men lov å være kritisk.
- Ble veldig godt mottatt av alle. Stiftet mange nye bekjentskaper.

RAGNHILD DESSERUD (LOKALFORENINGSLEDER RENA)

- Utvikling av BFO gjennom prinsipp- og handlingsprogram
- Bedre innsikt i LTP og NMO
- Kompetansepåfyll ifh BFOs rolle inn i framtiden.
- Ga faktisk veldig mye – positivt!
- Statssekretæren var noe generell. Interessant og trygt å se at BFO har fokus på de rette tingene
- Absolutt fornøyd med helheten. Flere nye i nettverket.

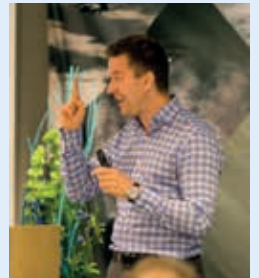
PRESTASJONSKULTUR

Åge Skinstad holdt et engasjerende foredrag om prestasjonskultur. En mann som snakker av erfaring, med 44 gull, 100 medaljer totalt, i perioden som langrenns-sjef i skiforbundet.

LEDER BFO OPPSUMMERER LTP (PRP. 151 S)

Før lunsj og som innledning til foredraget fra statssekretæren, om langtidsproposisjonen for Forsvaret, sa leder BFO at statssekretæren hadde fått i oppdrag å snakke om LTP, med spesiell vekt på utdanning og personell. Han var varslet om at han kunne bli spurt om alt innen LTP. Jens sa at LTP gir stor effekt på totaløkonomien, men erfaringer viser lav realisme. Nå ikke målene, gir det mindre robusthet og svekket bærekraft. BFO støtter Forsvarssjefen i sin vurdering. Still spørsmål om hva dere måtte ønske til statssekretæren, sa han. Før å forberede lederkonferansen oppsummerte leder BFO LTP slik:

EFFEKTIVISERING LTP

Innsparing på utdanning med 550 mill kr i 2020

- Kutt i lønn ca 50 mill
- Redusere faglige ansatte (140)
- Redusere antall på utdanning, BS, KS, stor risiko, nesten halvere GBU
- Fagutdanning?
- Redusere KS fra 4 til 3 år

BAKTEPPE EFFEKTIVISERING

- Forskjell effektivisering LTP og FMR 18 mrd kr
- AB&E effekt ikke i LTP men inne med kr 33 mrd i FMR
- FMR er konservativ og LTP optimistisk ref FSJ årsrapport
- Våre erfaringer: Effekt av effektivisering er overdrevet
- De siste år er effektiviseringen kommet som rammekutt

PÅVIRKNING – STATUS

Møter med fraksjonene:

- God kontakt med V og KrF
- Sp meget interessert, god dialog
- FrP forsvarsvennlig, men i regjering
- Høyre lite tilgjengelig, men i dialog
- Politisk ledelse, villig til møter, har uformell kontakt

Andre organisasjoner og lokalt

- Godt samarbeid med de 13 andre org, (VG), eget skriv til komiteen
- God støtte i YS
- Lokalt meget godt arbeid. Helhet gir god effekt og høy troverdighet

INFORMASJON OM LTP

Vernepliktig løytnant og Statssekretær (fra 2013) Øystein Bø, holdt et innlegg med utgangspunkt i langtidsproposisjonen for Forsvaret (LTP).

Han sa det fortsatt er behov for effektiviseringstiltak og nevnte spesielt de anbefalinger i innen utdanningsområdet som er beskrevet i LTPen. Dagens utdanningssystem er fragmentert med uklare styringslinjer. I det store bildet, vil effektivisering skape mulighet for å overføre ressurser til den operative delen av Forsvaret, uttalte Bø.

NY MILITÆR ORDNING

Brigader Trond Kotte, NK i Forsvarsstaben/HR: Det kommer mye nytt avansert materiell, som bidrar til økt kampkraft men der personellet og den enkeltes kompetanse, som alltid, vil være den avgjørende faktoren for at Forsvaret fortsatt skal være relevant og troverdig. Det handler om å rendyrke kompetanse på en annen måte enn tidligere, herunder ivareta og utvikle spesialist- og ekspert kompetanse, som hovedelementer i den nye militære ordningen. Han har klokke etter på at NMO vil bidra til bedre forutsigbarhet og forhåpentligvis økt ståtid for de som er tilsatt med 35 års aldersgrense.

Kotte er ærlig på at behovet for fleksibilitet står sentralt i forhold til den mye omdiskuterte aldersgrensen på 35 år (T-35), noe BFO mener er en videreføring av de erfarte negative konsekvenser ved avdelingsbefalsordningen.

Det ble mye oppmerksomhet knyttet til T-35, men også spørsmål knyttet til åpenbare mangler på helhetlig styring, ledelse og kommunikasjon. Kotte fremhever allikevel at det er lagt på plass gode og helhetlige rammer innen utdanning, lønn, karriere- og tjenestepplaner. Det må være rom for DIFene til å tilpasse ordningen til den enkelte avdelings særegenhet.

ROLLER I ENDRING

Helene Opsahl Kjerstad holdt et engasjerende foredrag til lederkonferansen om «roller i endring» knyttet til implementeringen av ny militær ordning (NMO). Rapporten er utarbeidet av Helene Opsahl Kjerstad og Magnus Hannevig Pettersen som en del av prosjektoppdrag internship 2016 i Hæren. Prosjektoppgavens resultater og funn samsvarer i stor grad med mange av BFOs innspill og merknader knyttet til etablering/ implementering av NMO. Hele rapporten kan du lese på BFOs hjemmesider.

INNLEGG FRA TROND KOTTE, NK HR I FORSVARET

Det handler om å balansere Forsvarets behov opp i mot den ansattes behov, slik at ordningen fremstår som relevant og attraktiv. Dette vil naturligvis ta tid, og vi må være klar til å foreta nødvendige justeringer, for å utvikle ordningen til å bli best mulig, avslutter Kotte.

Seansen ble avsluttet med en paneldebatt der en engasjert lederkonferanse fikk anledning til å utfordre NK HR i Forsvaret på mange av de områdene som danner grunnlaget for den nye militære ordningen.

Overrakte driften av Bodø lufthavn til Avinor.

- Bodø har vært et godt og betydningsfullt sted for Luftforsvaret gjennom lang tid. Bodø vil fortsette å være en viktig base for Luftforsvaret så lenge vi operer med F-16, forteller brigader Jan Ove Rygg.

FAKKELEN GIS VIDERE I BODØ

GODT SAMSPILL

Samferdselsdepartementet og Forsvarsdepartementet ga i 2014 et felles oppdrag til Avinor og Forsvaret om å overføre driftsansvaret for Bodø til Avinor 1. august i år. Til stede på overføringsmarkeringen var representanter fra Forsvaret, Avinor-ledelsen og politisk ledelse. De kom til Bodø for å være en del av den offisielle overleveringen av flyplassansvaret.

- Jeg vil takke Avinor for et meget godt samarbeid. Det er med blandede følelser vi gjennomfører en stor og helt sentral omstilling for Luftforsvaret. Bodø skal fortsatt være en viktig base for Norge og NATO i mange år fremover. Så lenge F-16 ivaretar vår 15-minutters NATO-beredskap skal dette skje ut fra Bodø, understreker generalinspektøren for Luftforsvaret, generalmajor Per-Egil Rygg.

EN NY BEGYNNELSE

Natt til 1. august landet det siste flyet på Luftforsvarets hovedflystasjon i Bodø. Heretter vil flyene lande på samme flyplass, men under sivilt styre. Når flyet landet ble det geleidet gjennom en vannportal, og brannbiler fra Forsvaret og Avinor laget buen for å representere det gode samarbeidet. Etter landingen møttes personell fra sivil og militær side på rullebanen. Avtroppende sjef for 132 luftving, oberst Bård Reidar Solheim, og sjef ved Bodø lufthavn, Inger-Hilde Tobiassen, ønsket hverandre lykke til.

- Driftsmodellen skal ivareta en sikker, stabil og skalerbar drift som også skal ivareta Forsvarets midlertidige og varierende behov for tjenester ut 2021, forklarer Margrethe Snekkerbakken, divisjonsdirektør i Avinor.

SATT PREG PÅ NORDEN

132 luftving ble grunnlagt i 1942 i England, for så å bli flyttet til Bodø. Luftvingen har mannskap med god kompetanse, og har brukt mange forskjellige ressurser for å sikre nasjonen og å opprettholde luftsuverenitet. Luftforsvarsbase Bodø vil fremdeles operere med F-16-jagerfly til utgangen av 2021, under ledelse av Ørland hovedflystasjon.

- Luftforsvaret har styrt flyplassen i Bodø siden den ble etablert like etter krigen. Våre ansatte fortjener ros for innsatsen, de har stått løpet ut og fulgt ordre i forbindelse med at vi utvikler den viktigste flystasjonen Norge hadde i hele etterkrigstiden. Nå ønsker vi Avinor lykke til med driftsansvaret i Bodø, sier generalmajor Rygg.

Tekst: Forsvaret

RUSSISK FORSVARSINDUSTRI UTVIKLER BT-3F BELTEDREVET AMFIBIEKJØRETØY TIL MARINEINFANTERIET

Russlands marineinfanteri vil nå i følge Jane's få et nytt amfibiekjøretøy Armed Personell Carrier (APC), som for tiden er under utvikling, BT-3F. BT-3F er planlagt vist frem på en militærmesse utenfor Moskva i høst. Kjøretøyet skal eventuelt delvis erstatte marineinfanteriets BTR-80 APC. Kjøretøyet veier 18,5 tonn har et mannskap på tre, og kan ta med seg 14 fullt utrustede soldater. BT-3F er godt armert (nivå 4 STANAG 4569), og skal tåle 14.5x114 mm prosjektiler og maskingeværbeskytning 200m avstand. Lengden er 7 m og bredde 3,3 m. Motoren er på 500 hk, og gir kjøretøyet en hastighet på 70 km/t. Den «svømmer» i 10 km/t og har en aksjonsradius på 600 km. Når det gjelder bevæpning, har den fjernstyrt våpentårn med en 7.62x54 mm PKTM Kalashnikov maskingevær, men kan også ha 12.7 mm 6P49 eller 14.5 mm KPVT maskingevær. Tyngre bevæpning kommer med 30 mm AG-17 og 40 mm AG-40 automatisk granatkaster.

Einar Holst Clausen

Foreløpig modell av BT-3F

KNEHØNE!

Mange harde ord har falt i debatten rundt LTP, og ikke minst rundt utspillet om at 1000 ansatte skal sparkes uten sluttpakker! Offisersbladet har om de ansvarlige i Forsvarsdepartementet hørt de beskrevet som knehøner. På Ikkepedia.no fant vi en beskrivende forklaring på knehøne:

«Knehøna er kjent som et lite trivelig dyr. Den har en egen evne til å ødelegge stemningen overalt hvor den viser seg. Knehøna er heller aldri til å stole på. Den er feig og unnvikende. Knehøner forsøker alltid å unngå direkte konfrontasjoner».

<http://ikkepedia.org>

Hvorfor bruke titalls milliarder på å bytte ut

Forsvaret har nettopp fått tilbake den siste P-3 Orion fra omfattende vedlikehold til 1,3 milliarder kroner. Forsvaret sier at denne investeringen, sammen med en ny felles avtale med Tysklands P-3 miljø på reservedeler, gjør at Orion nå kan fly frem til 2030-35.

Av EINAR HOLST CLAUSEN

OVERVÅKING AV NORDOMRÅDENE

Det er svært viktig at Norge har en selvstendig nasjonal kapasitet til å ivareta overvåking av våre havområder, ikke kun for Forsvaret, men også for justisopp-gaver og eventuelt miljøforskning. Regjeringen foreslår i St Prop 151S å erstatte dagens seks P-3 Orion med nye maritime overvåkingsfly med tilsvarende kapasitet. Kostnadene knyttet til investeringer i både nye flymaskiner og ny tilhørende infrastruktur er svært høye,

samtidig er det ikke klart hvordan de fremtidige driftskostnadene for et nytt system ser ut. Mange er skeptiske til at FD har konkludert denne prosessen for raskt, i en svært lukket prosess, der Norges ekspertmiljø på FFI ikke har blitt bedt om assistanse. Fram til St Prop 151S har ikke Regjeringen meddelt Stortinget noe om behovet for å erstatte P-3. Alternative løsninger er ikke diskutert.

HVORFOR HASTE-INNKJØPE P-8 POSEIDON OG BYTTE UT ORION NÅ?

Det er tidligere planlagt en oppgradering av de operative systemene om bord og det

kan fortsatt være et alternativ i samarbeid med Tyskland. Dette har ligget i alle åpne tilgjengelige dokumenter som beskriver Forsvarets investeringsplaner inntil nå. En systemoppgradering koster (i følge Forsvaret) ca 1 mrd. Det er mye penger, men vesentlig mindre enn alternativet. I en pressemelding fra Lockheed, så koster det vesentlig mindre å oppgradere de tyske flyene.

Luftforsvaret står overfor enorme utfordringer i årene som kommer. Innføringen av F-35, fregatt og Kystvakthelikopteret NH-90, redningshelikopteret AW-101, imens F-16 fortsatt skal driftes til

Orion nå?

alle F-35 er på plass. En fortsatt drift av P-3 Orion vil redusere belastningen på Luftforsvaret og Forsvarets Logistikkorganisasjon som i den kommende perioden nødvendigvis må ha fullt fokus på å fase inn F-35. Spørsmålet man må stille seg er hvorfor Forsvarsdepartementet vil bruke titalls milliarder på det maritime overvåkingsflyet P-8 Poseidon, når det skal spares 40 milliarder i langtidsperioden og det tydeligvis ikke er penger igjen til Hæren, samt at over 1000 ansatte skal sies opp uten sluttpakker!

FD lytter ikke til FFIs og Forsvarssjefens råd om å ta i bruk ubemannede systemer?

Ubemannede systemer har hatt en voldsom utvikling de siste 20 årene. Enkelte av systemene er, ifølge FFI, robuste og gjennomprøvde og har en formidabel kapasitet som må vurderes nøye. Denne typen systemer er ifølge uavhengige eksperter og FFI, rimeligere i anskaffelser, vesentlig billigere å drifte og kan gi Norge en økt tilstedeværelse og overvåking av våre ansvarsområder (les blant annet Forsvarets Forum i juni 2016 og Luftled utgave 2/2016). FFI har analysert behovet for bemanning til 120 personer (1/3 reduksjon ift i dag, samtidig som operasjonene øker fra 1.800/2.000 timer i året til å fly 24/7).

Forsvarssjefen anbefalte i sitt råd å erstatte overvåkingen av havområdene med ubemannede fly. Når Regjeringen velger å ikke ta Forsvarssjefens råd til følge, men videreføre en bemannet løsning, burde dette kreve en grundig behandling og en åpen og forankret prosess slik vi har sett når andre viktige systemer erstattes (kampfly og ubåt). I forsvarssjefens kommentarer (side 119 i prop) er han kritisk til at FD ikke tar inn over seg hvilke muligheter som åpner seg ved å ta i bruk ubemannede farkoster. (Prop 151S er for øvrig nær blottet for at Forsvaret skal ta i bruk ubemannede systemer (unnatt minerydding)). En interessant disku-

Boeings maritime overvåkingsfly P-8 Poseidon. Foto: Boeing.

sjon ettersom for det første at Forsvarssjefen har en annen tilnærming, samt at FD selv hevder at de tar i bruk moderne teknologi.

HVA MENER VÅRE NÆRE ALLIERTE?

CSIS (Center for Strategic & International Studies) har nettopp utgitt rapporten «Undersea warfare in Northern Europe», der de blant annet skriver;

“NATO and partner nations should also consider how UAS could augment or perhaps replace traditional manned ASW assets. With their exceptionally long loiter times and potentially high payloads, larger UAS seem to be ideal platforms for seeding a range of distributed undersea sensors on short notice. Such platforms could also serve as a networking hub for collecting data from these disturbed sensors and transmitting it to a surface vessel or other central location of processing”.

Våre allierte naboer i vest, Storbritannia, (Royal Navy) evner å tenke nytt. Det skal i oktober i år arrangeres en øvelse kalt

“Unmanned Warrior», der ulike ubemannede løsninger for blant annet anti-ubåt vil bli demonstrert. Nok en faktor er at USA vil gjenåpne Keflavik med antageligvis fire P-8 Poseidon, samt at Storbritannia vil fase inn nye maritime overvåkingsfly, også P-8. Hvorfor tenke at «da må vi også ha P-8»? Burde vi ikke heller sett på helheten i NATOs kapasiteter i Nord. Bør ikke Regjeringen gå grundigere inn og vurdere internasjonalt samarbeid som ser Norges behov i en helhet som NATO medlem? Det helhetlige konseptet for maritim overvåking som både USA og Australia faser inn, består av en kombinasjon av bemannede og ubemannede plattformer. Dette beskriver også FFI som en beste løsning. Hvorfor blir hverken FFIs eller Forsvarssjefens råd lyttet til?

DÅRLIG UNDERBYGGET REDEGJØRING FRA FD

Regjeringen har ikke redegjort grundig nok for at P-3 Orion må erstattes nå, eller at P-8 er den beste fremtidige løsningen. Skal man driste seg til å komme med et

råd, så bør Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en grundig utredning, der ulike løsninger vurderes med synliggjøring av kostnader, teknologiutvikling og alliansesamarbeid. Før at Stortinget kan ta en beslutning om slike milliardinvesteringer krever det et langt mer solid grunnlag enn det Regjeringen presenterer i Prop 151S.

HVORFOR IKKE GJØRE DET PÅ EN BILLIGERE OG BEDRE MÅTE?

P-3 Orion kan fortsatt holdes operativ slik Forsvaret opprinnelig hadde planlagt, og en erstatning kan konkluderes ved behandling av neste langtidsplan. Det medfører at:

- * Andøya flystasjon fortsatt vil være en del av strukturen i den kommende perioden.
- * Investeringskostnadene reduseres betydelig noe som kan gi en åpning for å investere i andre strengt nødvendige systemer, som blant annet Hæren.
- * Det er store teknologiske fremskritt som får lov til å utkrystallisere seg frem til neste langtidsplan.

To MQ 4C Triton på Edwards AFB Arizona. Foto Northrop Grumman.

* Luftforsvaret gis ro til å fase inn F-35, i tillegg til NH90 og nytt redningshelikopter. Det kreves betydelig med ressurser å fase inn nye store bemannede systemer.

ARGUMENTER OG MOT-ARGUMENTER

FD vil sikkert respondere på ovenfor nevnte argumenter om å vente med utfasing av Orion, med at driftsutgiftene på P-8 er langt lavere enn dagens P-3 ettersom det er en nyere flymaskin. Dette burde i så fall FD dokumentere godt. Videre kan de hevde at Norge er det eneste landet som vil operere P-3. Det er ikke riktig. Tyskland oppdaterer sine fly og det finnes en rekke andre nasjoner som fortsatt vil operere P-3. De vil nok hevde at Boeing vil stanse produksjonen av P-8 om et år eller to. Dersom ikke beslutningen tas nå, vil det bli for sent. Dette er enhver selgers «triks». Boeing produserer også C-17 (transportfly). Her sa de akkurat det samme, men produksjonen har fortsatt. US Navy vil legge ned utdanningen av P-3 piloter. Ja,

det stemmer. Men Canada, Tyskland, Spania og Portugal skal fortsette med P-3. De har behov for ny utdanning, og etter informasjon Offisersbladet sitter inne med, vurderer US Navy å finne en kontraktør til å gjøre jobben. Det finnes løsninger!

HVA KOSTER EGENTLIG OPPDATERINGEN AV ORION?

FD påstår at en oppdatering av Orions avionikk/elektronikk og sensorer vil koste en milliard kroner. I følge UPI/Business News, skal Tyskland oppdatere sine P-3er. Prislappen i henhold til Lockheed Martin, skal være på 57, 2 millioner kroner pr fly. Skal alle 6 norske P-3er oppdateres, vil det si 343,2 millioner kroner. Men det er i følge Offisersbladets kilder, strengt talt aktuelt å kun oppgradere de fire C-versjonene, noe som vil si 228,8 millioner kroner. Dette er langt ifra den milliard som blir fremsatt. En slik oppgradering kan i følge Offisersbladets kilder, strengt tatt tas etter 2021, altså i neste Langtidsplan.

UPI/BUSINESS NEWS:

“Lockheed Martin has been awarded a \$54.9 million U.S. Navy firm-fixed-price contract for the P-3C mission system refresh program. The company will upgrade the mission computer, acoustic equipment, armament/ordnance system, as well as displays and controls, for eight P-3C Orion aircraft flown by Germany”.

Så “kjære” FD, hvordan kan dere med lett hånd strupe Hæren, lovstridig si opp 1000 ansatte, og legge ned enda flere avdelinger, når den andre hånden plutselig har funnet ut at den skal bruke flere titalls milliarder på nytt maritimt overvåkingsfly P-8, som strengt tatt kunne vært utsatt til 2030?? FLO og Luftforsvarets personell har mer enn nok å forholde seg til allerede med eksisterende flytyper, i tillegg til de som er under innfasing. Med enda et system (P-8) å forholde seg til, så er det fare for at stasjonslegene må dele ut valium på blå resept!

Tradisjonsrik kunnskapsut

NOREX (Norwegian Reciprocal Exchange) utgjør en viktig arena for militær samhandling og brobygging med vår viktigste allierte. NOREX 2016 utvekslingen mellom Heimevernet (HV) og United States National Guard (USNG) gikk av stabelen 17 – 30 juni. Dette var den 43. gangen nordmenn reiser til USA og amerikanerne kom til Norge for å utveksle kunnskap og lage nye minner sammen.

TEKST: JULIE HJERMSTAD, PRESSE- OG INFORMASJONSASSISTENT I HEIMEVERNET

I år var det Møre og Fjordane heimeverns-distrikt 11 som hadde hovedansvaret i USA. Den andre halvdelen av utvekslingen var det HV-12 som hadde ansvaret for i Trøndelag dit amerikanerne ankom.

Med på utvekslingen til Minnesota var det rundt 100 personer fra Heimeverns-ungdommen (HVV), innsatsstyrkene i distriktene, STC (Senior Training Coordinators) og staben. Utvekslingen har lang tradisjon og for deltakerne er dette en gulrot som man jobber mot for å bli med på. Vanligvis finner denne utvekslingen sted på vinteren, men i år var det sommerutveksling. Noe som gjorde det hett å være i USA!

VELFORTJENT REISE

HV-ungdommer fra hele landet med på utvekslingen. For å få være med på dette

må de ha vist engasjement, møtt opp på øvelser og ha god moral. For ungdommene er det en "ikke-stridende"- utveksling hvor de har skytetrening, øver og lærer mer om militær disiplin. De deltok også på en "buddyweekend" hvor hver ungdom fikk komme hjem til en amerikansk familie som de bodde med over en helg. Dette ga et kulturelt innslag og det var mange som så frem til å leve som en amerikaner et par dager. Det at amerikanske familier får et varig forhold til Norge på denne måten er en effekt som ikke skal undervurderes, sier kontingentsjefen, Per Olav Vaagland.

For RRF-troppen (Rapid Reaction Force) er det utvalgte soldater fra alle distrikt som var representert. Det samme gjelder for alle de respektive: De må ha vist det lille ekstra for å bli komme på deltakerlisten. Under utvekslingen fikk de skyte med en vid rang av forskjellig våpen, de ble fraktet rundt i amerikanske Humvees, hadde samtrening med USNG (United

States National Guard) og ble faktisk trent av et SWAT-team.

For nordmennene var det spennende å se hvordan amerikanerne hadde sine måter å gjøre ting på. Både RRF-troppen og HVU ble ledet av hvert sitt amerikanske USNG-team gjennom hele perioden.

NYE BEKJENTSKAP

Med på utvekslingen reiste det en STC-gruppe bestående av blant andre Heimevernets sersjantmajor, Øystein Mjelle. Gruppen reiste til Washington D.C for å treffe generaler, Sons of Norway og Pentagon. Generalinspektøren for Heimevernet, generalmajor Tor Rune Raabye besøkte også utvekslingen sammen med generalen for USNG, Richard C. Nash. Dette til stor stas for både ungdommene og RRF-troppen. Det er viktig at sjefen for Heimevernet ser på hva som faktisk skjer på bakkenivå gjennom treninger og øvelser.

For staben i HV-11 var det utrolig nyttig å få lede en slik utveksling og å gjennomføre den i Camp Ripley i Minnesota. Staben ble godt kjent med offiserer i USNG og de kommer til å ha stor glede av dette bekjentskapet i mange år fremover.

BAKTEPPET FOR UTVEKSLINGEN

Før en slik utveksling er det måneder med forberedelser, planlegging og klar-
gjøring.

Stabssjef for utvekslingen major, Ivar Hatlelid, så virkelig frem til å komme seg frem til USA.

– Forberedelsene har vært mange, men jeg har hatt en god stab som har jobbet effektivt og har levert over forventet. Det var utrolig godt å endelig møte alle del-
takere og lande på amerikansk jord.

Sjefskokk på Setnesmoen leir i HV-11, Nina Grøvdal, fortalte at hun startet alle-
rede i januar i år med å begynne plan-
legging av menyer og innkjøp. Hun sto for

”Norwegian Meal”-kvelden midt i utveks-
lingen som fikk stående applaus fra mid-
dagsgjestene. Der ble det blant annet
servert moskuskjøtt, bacalao og aquavit.

Å få lov å være med til Camp Ripley er et
privilegium. Utvekslingen varer i to uker
og man opplever utrolig mye som man
ikke ville fått gjort på samme måte i
Norge. Det er høyt fokus på sikkerhet,
treningsutbytte og hygge! Det er sosiale
tilstelninger på kveldene med blant annet
”American Meal”, ”Norwegian Meal” og
utflukter.

Det at ungdommer og innsatsstyrkesol-
dater får være med gjør at gulroten kan
nås av flere. Generalinspektøren for
Heimevernet, generalmajor Tor Rune
Raabye, vil at fremtidens utvekslinger skal
fortsette å ha med HVU og ISIT-soldater.

– Det er fire årsaker som kan forklare
hvorfor NOREX er en viktig utveksling
for oss, sier Raabye og forklarer:

Det er rent strategisk Norges forhold til

USA, det er politisk på grunn av de tette
politiske kontaktene i Minnesota og
Norge. Det er militært fordi vi har knyttet
sterke bånd mellom det norske Heime-
vernet og Minnesota National Guard og
så er det vennskap og sosialt samarbeid,
som også er den fjerde komponenten.

NOREX gir vårt land tilgang til miljøer
i USA. STC har hatt møte med flere
generaler, besøkt Pentagon, uttalt seg i
media og møtt organisasjonen Sons of
Norway, en meget innflytelsesrik lobby
fra det øverste samfunnslag hvis hjerte
banker for Norge. Ved reisens slutt opp-
summerer Vaagland utvekslingen på
følgende måte: ”Innsatssoldatene har fått
et godt treningsutbytte og for HV-
ungdommene har dette vært en opplevelse
for livet. For min stab har vi bygget rela-
sjoner som mitt distrikt vil ha stor glede
av i årene fremover.”

BFO og utviklingen av Forsvaret

Gjennom tre dager har litt over 100 BFO tillitsvalgte vært samlet på Hamar til lederkonferanse 2016. En arena for inspirasjon, kompetansepåfyll og muligheten til å påvirke utviklingen av BFO. I en tid hvor vi som organisasjon og våre tillitsvalgte møter en stadig mer krevende hverdag med høyt omstillingstempo og store krav om endringer er det godt å stoppe opp noen dager for faglig og sosialt påfyll. I min innledning til disse dagene understreket jeg viktigheten av at vi alltid er der for våre medlemmer, i tillegg er det også viktig å huske på at vi også møter en arbeidsgiver som er presset. Det skal vi ta med oss, ikke først og fremst for at vi skal fire på våre krav, men for at vi skal ha en dialog og et samarbeid basert på den virkeligheten begge parter står i. Her forventer jeg selvsagt det samme fra arbeidsgiver. Dette forholdet er avgjørende for å ha et partsforhold som fungerer, gir merverdi og som gir et samarbeid som varer. Alternativet er noe ikke noen av partene ønsker. Det er når tider er krevende vi virkelig har bruk for et godt samarbeid, et fungerende lov- og avtaleverk, og et velfungerende partsnivå der vi gir gjensidig støtte, holder tett dialog og evner å løse sakene sammen. Under lederkonferansen satte vi fokus på to saker som berører og vil berøre forholdet vi har til arbeidsgiver.

Begge sakene engasjerer personellet ute ved avdelingene, og er viktige forhold for Forsvaret og Forsvarets ansatte i tiden som kommer

Vi står midt i innføringen av ny militær ordning. Selv om det er gått et år siden det formelle vedtaket i Stortinget er det nå den virkelige jobben starter og det er nå den enkelte ansatt treffes av virkningene. Det er liten tvil om at innføringen gir mange muligheter, og for BFO er det viktig at vi støtter oppunder innføringen. Samtidig har vi et stort ivaretagelses ansvar for det enkelte medlem. I denne brytningen vil det raskt komme konflikter. Her blir det viktig å faktisk utnytte den overgangsordningen vi har så smidig og fornuftig som det lar seg gjøre. Det innebærer at en ser mulighetene framfor begrensningene, gir rom for å ivareta individuelle ønsker, gir anerkjennelse for de som vil konvertere og for de som ønsker å avvente. Det er i de første årene mye av kulturen innarbeides og ordningen settes, det må utnyttes på en positiv måte. Her skal BFO ta sitt ansvar og følge opp vår tydelige melding om at det over tid har vært behov for en utvikling av ordningen for militært tilsatte.

Avslutningsvis er det ikke til å unngå å si noe om den pågående debatten knyttet til langtidsplanen for Forsvaret, kampkraft og bærekraft. BFO har på overordnet nivå særlig fokusert på økonomi, personell og utdanning. I tillegg har våre lokale tillitsvalgte gitt meget gode og grundige innspill for videre behandling. Det har vist seg at ved nærmere ettersyn er ikke denne planen like solid som den er framstilt. Det setter vi et særlig fokus på i denne utgaven og BFO vil i de kommende ukene og månedene jobbe for at de reelle tall og forhold kommer frem, slik at det faktisk vedtas en langtidsplan som er bærekraftig, satser på personell og at det ikke gjennomføres en total omlegging av et meget velfungerende utdanningssystem og konsept. Dessverre slår den framlagte planen flere og flere sprekker. Det er nå enda større usikkerhet knyttet til økonomien når det gjelder de store flyttingene som er foreslått, effektiviseringen er tydelig for optimistisk og opptrappingen de første årene ligger under Forsvarsjefen. I sum gir dette nå stor usikkerhet inn mot behandlingen på Stortinget. Når en i tillegg har lagt til grunn en plan for nedbemanning som skaper usikkerhet hos den enkelte vil dette bli særdeles krevende. For oss blir det nå avgjørende å stå bak prinsippet om at også våre medlemmer må behandles i forhold til de plikter de har. Det å være underlagt et beordrings- og disponeringssystem må også legges til grunn ved en eventuell nedbemanning.

Som leder i BFO, føler jeg meg svært trygg på våre tillitsvalgtes kompetanse og rolleivaretagelse. Men med en presset arbeidsgiver i en svært krevende situasjon, så blir prosessene satt på prøve, og kravene blir høye til alle i denne meget viktige perioden for Forsvaret.

Med varm hilsen

Jens Jahren

Leder BFO

UTDANNING PÅ VILLE VEIER

Jeg er en ultrakonservativ og bakstreversk tillitsvalgt som er svært kritisk til alle endringer – ALLE endringer!

«Vi arbeidet hardt, men hver gang vi begynte å bli en gruppe som fungerte, skulle vi omorganiseres. Jeg lærte meg senere i livet hvor lett det er å møte en ny situasjon med omorganisering. Jeg lærte også hvilken vidunderlig metode det er for å skape illusjoner om fremskritt, mens følgene er kaos, ineffektivitet og demoralisering.»

Innledningen er hentet fra romanen «Satirae», som Gaius Petronius har skrevet. Han var romersk embetsmann ved Neros hoff og tok sitt eget liv i år 66 e. Kr.

Endringsbehov er like gamle som menneskeheten selv, uten endring ville vi ikke ha overlevd. I det offentlige har også denne erkjennelsen kommet snikende inn. Sitatet er hentet fra tiden rett etter år null, skrevet av Gaius Petronius – embetsmann ved Neros hoff. Nå var nok ikke Nero Claudius Caesar helt riktig naglet, men han gjennomførte omstillinger, noen ganger med blodige midler (han drepte blant annet sin egen mor, sin bror og minst en av sine koner). Så byråkratiet er ikke ukjente med bruk av dette virkemidlet.

Forsvarets utdanningssystem har levert og prestert i flere hundre år. Dette gjelder på alle nivåer. Akkurat nå gjennomfører Forsvaret en av de største personellmessige omstillingene siden 1974, og da passer det veldig godt å ta «et røsk» i utdanningsløyla samtidig. For når alt er kaotisk så er det lett å få gjort det man vil (?). Det er iallfall ikke noen rasjonell grunn til å måtte gjøre det akkurat nå, unntatt penger.

BFO vet at det er et underskudd på både befal og offiserer der ute. Vi vet at det er et stort etterslep i utdanningen av OR-korpset. BFO tør påstå at noe av det viktigste vi må ta vare på nå er grunnsteinene i vår operative evne; Befalsskolene, krigsskolene og våpenskolemiljøene. Det er disse som er motorene for endringer og læring. Det er de som skal sørge for neste generasjons kampkraft. Men nå skal alt dette settes i spill, uten risikotekning eller forutgående analyser. Det er spesielt.

Det er et paradoks at Forsvarsdepartementet har valgt å gjennomføre en radikal endring av hele utdanningsordningen når behovet ikke er dekket, når rekrutteringen går ned (ja, den gjør det!) og vi samtidig har behov for å jobbe smartere med et mer høyteknologisk materiell. Og samtidig vil de at OR og OF skal gjøre som Forsvaret vil i enda større grad enn tidligere. Da har vi ikke kommentert at de også fjerner mulighetene til karriere- og utdanningsveiledning som et lokalt tilbud for alle – for FOKUS skal nå være et nettsted som styres fra Harstad! Dette er ikke logisk!

Dersom vi skal omvendes, og få en positiv innstilling til behovet for en endring av forsvarets utdanningstilbud, må dere som minimum gi meg informasjon som gir svar på det enkle spørsmålet «Hvorfor akkurat nå?».

For vi er ikke dumme! Hele menneskeheten er tuftet på evolusjon, og det er også dette som har vært grunnlaget for at våre skoler har levert kvalitet og tidsmessig kunnskap, tilpassede ferdigheter og sunne holdninger gjennom mange år. Men det å endre gjennom revolusjon har – historisk sett, vist seg å gi endringer som ikke står seg over tid. De skaper for store motkrefter.

Det var en grunn til at Forsvarssjefen anbefalte å vente noe før han gjennomførte en behovsanalyse. Han ville vite mer om hva han hadde behov for på alle mulige måter. Det er en metode vi kan støtte av hele vårt hjerte!

Jon Vestli

BFOs kompetanseutvikler

ANMELDT OG HJEMSENDT GRUNNET EGEN LEDELSES LOV

Bjørn Hardsen ble helt overaskende hjemsendt fra sin tjeneste på KAIA i Afghanistan. Bakgrunn for hjemsendelsen hadde én eneste bærebjelke, det var ledelsens direkte ordre som ble utført etter beste evne og deretter påfølgende anmeldelse for sikkerhetsbrudd. Dette er historien om hvor urettferdig og arrogant dine ledere og sjefer kan bli. Dette er også historien om hvor viktig det er å være organisert.

Jeg møter Bjørn Hardsen på Tjeldsundbrua Kro & Motell to år etter at vi møttes der for første gang. Den gangen i 2014 ble jeg presentert en historie jeg knapt nok trodde var mulig. Jeg fikk snart erfare at det var mulig. Etter en lang karriere som tillitsvalgt burde jeg slutte å bli forundret. Men denne gangen ble jeg det igjen. Bjørn Hardsen har variert tjeneste i Forsvaret i tillegg til at han har jobbet som fengselsbetjent og sykepleier.

HVORDAN STARTET DENNE HISTORIEN?

I januar 2012 jobbet jeg som sykepleier på sykehuset i Drammen. Gjennom www.forsvaret.no ble jeg klar over at det var behov for personell til Afghanistan. Jeg søkte og gikk igjennom intervju og opp-tak. Jeg fikk første beordring i kontingent 22 i 2012. Det var en 6 måneders beordring. Etter dette var jeg hjemme som sykepleier igjen i kontingent 23. I kontingent 24 og 25, juli 2013 til juli 2014, dro jeg igjen ut i samme jobben som var lagfører MOVKON i Kaia. I løpet av to år var jeg altså halvannet år i Afghanistan.

HVORDAN TRIVDES DU I JOBBEN?

Jeg trivdes godt og fikk brukt meg selv. Jeg fikk samhandlet med mange samarbeidspartnere i «teateret». Alt fra ministere/militære sjefer/grenaderer og lokale aktør-

er. Noe av det kjekkeste med jobben er alle de spontane og gode tilbakemeldinger en får på de oppgavene man utfører. Det kunne hende seg at det var diskusjoner om faglige løsninger, men aldri verre enn at det kunne skværes opp på normal måte.

MEN NÅR STARTET VANSKELIGHETENE FOR DEG OG HVA BESTO DE AV?

I mai 2014 skjedde det en dramatisk endring. Jeg ble innkalt til et møte hvor ledelsen tok meg fatt og fortalte at nå var det generelt så mye med meg. Jeg hadde blant annet vært i så dårlig humør en gang jeg sto for vaffelsteking. Det ble også her påstått at jeg var sikkerhetsansvarlig på Kaia, uten at dette kunne dokumenteres i hverken stillingsbeskrivelse eller annet. Dette møtet gjorde meg meget betenkt og jeg kunne ikke med min beste vilje finne ut hva som egentlig var målet eller budskapet i dette møtet. Møtet ble avholdt i forbindelse med at jeg skulle hjem på «leave».

DA VAR DET VEL GODT Å KOMME HJEM Å FÅ SLAPPET AV LITT?

Ja, jeg gledet meg til å komme hjem, men det negative og lite konkrete møtet før hjemreise ødela nok den gleden. Mens jeg var hjemme gikk, bak min rygg, startskuddet for tidenes dritt-sanking om meg i Afghanistan. Ledelsen sendte ut en an-

modning om å få mest mulig negative tilbakemeldinger på meg, i den hensikt å få meg sendt hjem. Ordrett så sto det i mailen til mine medarbeidere: «Jeg driver og samler inn informasjon/dokumentasjon ift å bygge en sak i hans disfavør».

Dette var jeg uvitende om mens jeg var hjemme på «leave». Jeg grunnet imidlertid på den samtalen som hadde fastsatt at det generelt var så mye med meg. Etter samtale med fagpersonell ble jeg derfor anbefalt å ta en sykemelding på 14 dager før jeg skulle returnere til operasjonsområdet.

HVORDAN FIKK DU VITE OM DETTE?

Jeg ble oppringt fra AFA-land og bedt om å møte i et P-gruppemøte på telefon. Jeg var i tvil om jeg skulle stille på et slikt møte, men fikk klar ordre at det ville være en stor fordel for meg. Til tross for at jeg med bakgrunn i alt dette ble sykemeldet, ble jeg presset til å stille i dette P-gruppemøtet. I andre enden av telefonlinjen var det linet opp en hel stab. Kort fortalt ble jeg beskyldt for sikkerhetsbrudd i forbindelse med forsendelser av krypto og gradert sambandsmaterieell. Jeg forklarte at jeg hadde fått ordre om å sende det og hadde utført ordren etter beste evne. Det er også klart at materiellet var kommet frem uten å ha blitt kompromittert på noen måte. Jeg ble også anmeldt for å ha lagt ut bilde av meg selv på veterandagen, noe som også de fleste av min ledelse hadde gjort. Hjemsendelsen ble kort tid etter et faktum. Da forsto jeg at jeg var kommet i et bakholdsangrep og jeg kontaktet deg og BFO for hjelp.

KAN DU SI LITT MER KONKRET RUNDT SIKKERHETSBRUDDENE OG HVA DU GJENNOM BFO OG FSA KOM FREM TIL DER?

Det ble fort klart at jeg var satt til oppgaver som jeg ikke hadde formell utdanning til. Jeg har ikke krypto I eller II kurs og jeg har heller ikke kurs i gradert jammeutstyr/samband. Til tross for dette ble jeg skriftlig beordret til og straks forsende dette materiellet. I min uvitenhet utførte jeg ordren så godt jeg kunne. Forsendelsen av kryptomateriellet som jeg skulle utføre ble korrekt gjennomført på kropp på en godkjent kurer, men det var

BRUDD

brukt feil tape på innpakkingen og slike ting. Jammeutstyret var i en feltvogn som ble sendt med et tysk fly fra Kaia til Mez. Jeg sendte feltvogna uten kjennskap til at den inneholdt denne type materiell. Bildet på Facebook, som jeg la ut veterandagen, var av meg i uniform på kontoret med data-skjermer i bakgrunn. Men skjermene var ikke påskrudd og en kunne ikke se noe gradert.

I startfasen av min sak gjorde jeg sammen med BFO et forsøk på å få hjelp fra AFA land. De viste noe forståelse, men toet sine hender og kunne ikke hjelpe til. Etter kontakt med Cyberforsvaret fikk BFO og jeg hjelp til å sikre min mailboks og alle bevis der. Det var avgjørende for at vi nå har dokumentasjon på alt som behøves for å frikjenne meg.

Noe av det første BFO og jeg fikk avklart kom fra FSA her hjemme. De konkluderte 18. november 2014 med at min sikkerhetsklarering skulle opprettholdes. Da vi fikk dette svaret trodde vi saken var løst, men den gang ei. Avgjørelsen fra FSA gav meg mulighet til å fortsette min tjeneste for Forsvaret ved luftvingen på Sørreisa.

Til tross for FSA sin avgjørelse om at jeg ikke hadde gjort noen sikkerhetsbrudd, ble en anmeldelse av meg til militærpolitiet opprettholdt. Her skulle alle midler brukes til å ta knekken på meg. BFO støttet i avhørene og saken ble tilslutt fremsendt min sjef i Sørreisa for eventuell refselse. Her ble saken grundig sjekket opp for å finne om det var dokumentasjon som tilsa at det faktisk var jeg som hadde begått disse sikkerhetsbruddene. Slik dokumentasjon var ikke mulig å oppdrive og saken ble avsluttet. Det er slik at oppgaver og sikkerhetsadministrasjon skal beskrives i stillingsbeskrivelse. Det var ikke gjort. De som behandler krypto skal være faglig kvalifisert. Derfor var den direkte ordren gitt på feil grunnlag. Jeg fikk ingen advarsel og ingen signal i medarbeider-samtaler på at noe var galt. Sikkerhetsloven slår fast at arbeidsgiver har ansvaret og skal sørge for tilstrekkelig opplæring. Det var ikke gjort og jeg handlet på ordre mot bedre vitende.

HVORDAN BLE DU IVARETATT AV ARBEIDSGIVER ETTER EN SLIK BRÅ AV-SLUTNING AV TJENESTEN?

Min ledelse i Afghanistan sørget for at jeg ble frosset ut av etterlanding/mellomlanding. Da jeg spurte om hvorfor ble det svart at det var etter samordning med AFA-land. Dette ble benektet av AFA-land og føyer seg inn i rekken av alle de som ikke ville ha

dialog med meg. Til slutt, og lenge etter hjemkomst, ble det likevel arrangert mellomlanding for meg og jeg ble noe bedre ivaretatt av AFA-land. Ingen av mine tidligere overordnede møtte meg for dialog om hva som egentlig hadde skjedd. Dette oppleves som veldig feigt.

DU ANKET JO HJEMSENDELSEN. HVORDAN GIKK DET?

Ja, jeg anket og så da frem til å få forklart meg for en hjemsendelsesnemnd som består av en jurist, en representant for arbeidsgiver og en representant for organisasjonene. Her hadde jeg rett på å få uttale meg om det som hadde skjedd. Endelig skulle min side av denne saken frem i lyset. Men her ble jeg møtt med en enorm arroganse. Man blir kalt inn i et møterom og der sitter denne juristen og leser opp fra elendighetsbeskrivelsen som arbeidsgiver hadde produsert bak min rygg i 20 minutter. Så blir jeg spurt et par spørsmål som jeg knapt fikk svart på, fordi jeg stadig ble avbrutt. Etter 30 minutter var møtet slutt og jeg lurte egentlig på hva det var som hadde skjedd. Jeg hadde ikke en sjanse til å få frem min historie. Hjemsendelsesnemnda tok ikke noen avgjørelse, men sendte saken tilbake til AFA land, som nektet å se på den og returnerte den til hjemsendelsesnemnda igjen. Jeg samlet i denne perioden 20 uttalelser om meg selv fra personell jeg hadde hatt med å gjøre i min tjeneste. Disse uttalelsene, sammen med en egen oppsummering av saken, ble fremsendt hjemsendelsesnemnda uten at det heller førte til annet enn at de avgjorde at det ikke var formelle feil med hjemsendelsen min.

ALLE DE UTTAELSENE DU SAMLET VAR JO I HOVEDSAK POSITIVE. HVORDAN KLART DU Å FÅ DETTE TIL?

I jobben som MOVCON-lagfører får en et stort spekter av kontakter. Uttalelsene var fra hele spekteret av mine kontakter og samarbeidspartnere, fra både overordnede og andre militære avdelinger i teateret. De beste minnene jeg har fra tiden i Afghanistan er nettopp min kontakt med nettopp disse som skulle nyte godt av mine tjenester. Jeg er dem stor takk skyldig for at de så ærlig sto opp for meg i denne vanskelige situasjon.

UTEN HJEMSENDELSESNEMDA SITT MEDHOLD KUNNE DET VIRKE SOM SAKEN VAR TAPT, MEN DET VAR DEN VEL IKKE?

Jeg var sikker på at det var en tapt sak. Men de som på vegne av Forsvarssjefen vurderte helheten i saken hadde heldigvis

kompetanse til å se det faktum at det var andre enn meg som skulle vært lastet for sikkerhetsbruddene. Jeg tror at de innså at her lå det klart an til en sak mot Forsvaret om klare sikkerhetsbrudd. En sak som Forsvaret ville ha tapt. Det tar seg dårlig ut at en lokal ledelse klandrer en løytnant for brudd de selv har forlangt skulle skje. Jeg er svært glad for at det var så god kompetanse rundt sluttbehandlingen av min sak.

SÅ DERMED KAN DU SI AT SAKEN ENDTE GODT?

Hjemsendelsen ble erkjent som ugyldig. Jeg fikk tilbake det jeg gikk glipp av økonomisk. Slik sett ble det full seier. Det siste som skulle gjøres etter ordre fra Forsvarssjefens representant, var å justere min tjenesteuttalelse. Den ble skrevet i samme tiden som hjemsendelsen og ser ut som et rent «bestillingsverk». Her har det vært klagenemnd og hele prosessen. Det eneste vi oppnådde var at uttalelsen oppleves som forverret. Dette er nok et «tak for sist» fra de i ledelsen jeg hadde i Afghanistan. De innser ikke at det faktisk er de som sto for sikkerhetsbruddet og burde vært anmeldt og straffet. Men ansvar gjøres ikke gjeldende for disse. Det gjøres kun gjeldende for en MOVCON-løytnant, hentet inn fra det sivile liv, som dro til Afghanistan i 3 kontingenter med en eneste motivasjon; Gjøre tjeneste for Konge og Fædreland.

Jeg har vunnet saken men det føles som en tragedie. Svak ledelse er en stor trussel mot arbeidsmiljøet og de oppgaver vi i ytterste konsekvens kan bli satt til å løse.

HVORDAN HAR BFO STILT OPP I DENNE SAKEN?

BFO har stått ved min side og trodd på min sak. Jeg har kunnet ringe når som helst når det har vært behov. Jeg har vært i tvil om det skulle vært gått til rettsak mot arbeidsgiver i denne saken. I fellesskap med BFO har jeg kommet til at det hadde vært en for stor belastning for meg. Dermed ble det viktigst å få renavasket eget navn. Det har vi oppnådd. Men det er ikke til å legge skjul på at de to årene det tok har vært en stor belastning for både meg og min familie. Uten BFO ved min side hadde jeg ikke klart denne kampen. Jeg takker BFO for den personlige oppfølgingen jeg har fått, uten BFO hadde jeg tapt.

Tekst & Foto: Gunnar Lie Eide/BFO FRITV i Nord-Norge

ARENDALSUKA – EN VIKTIG ARENA

Dette arrangementet har blitt en av de viktige politiske og organisasjonsmessige arenaene i løpet av året.

I en hel uke får både de politiske partier og så å si alle organisasjoner, samt en rekke firmaer, anledning til å markedsføre og gi informasjon til et mylder av folk i Pollen og sentrum for øvrig. Det kryr av telt og stands, og det holdes foredrag og debatter i flere lokaler hele dagen. Flere er sendt på riksdekkende media, inkludert partilederdebatte.

BFOs leder Jens Jahren og Offisersbladet var i Arendal tirsdag og onsdag, da det på disse dagene var en arena for forsvarsdebatt.

På Ghambit Defence Forum stilte et panel bestående av Forsvarsminister Ine Eriksen Søreide (H), leder Utenriks- og Forsvarskomiteen Anniken Huitfeldt (Ap), Christian Tybring Gjedde (FrP) og Bård Vegard Solhjell (SV). De holdt hvert sitt innlegg om Forsvaret, men det som overrasket mest, var SVs klare støtte til Forsvaret og vilje til store budsjettøkninger! I dette fora, var det tilsynelatende stor politisk enighet om betydelig økning av forsvarsbudsjettet nå og i fremtiden. Dette lover jo godt, men det gjenstår å se hvor lenge denne rørende enigheten rekker. Søreide hadde ikke mye nytt å komme med, og Huitfeldt bekymrer seg for Hæren og Heimevernet.

En av Huitfeldts merkelige kommentarer var at det er for mange i Forsvaret som sitter på kontor. De må ut i felt, i operative stillinger.

Sett i lys av reduksjon av dagens og fremtidens reduksjon i staber, blir spørsmålet hvem som skal lede materiellanskaffelser og lede innføringen av dette materiellet! For ikke å snakke generell øvre ledelse og operativ- og strategisk tenkning og gjennomføring?

Leder BFO stilte kritiske spørsmål til Søreide om utdanningsreformen, noe forsvarsministeren ikke likte. Tybring Gjedde var opptatt av økonomien og at ambisjonsnivået har vært for høyt i forhold til budsjettet. Hæren og HV må styrkes! «Foots on ground». Foruten Solhjells positive holdning til Forsvaret, var han opptatt av at vi burde kunne vurdere et mindre antall F-35, for å få råd til mye annet.

Etter møtet fikk leder BFO en god samtale med to offiserer fra Kjevik, med egne t-skjorter for anledningen. De var selvfølgelig opptatt av at Kjevik er foreslått nedlagt, noe de mener vil radbrekke utdanningsmiljøet. BFO følger denne saken nøye!

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

Hele Pollen og bykjernen i Arendal er pakket med telt og stands.

Leder BFO Jens Jahren på plass på YS-stand på torget.

Jahren i samtale med aksjonsgruppen fra Kjevik.

Fra Gambits forsvarsdebatt.

BFO I SAMTALE MED GIH

Leder BFO Jens Jahren var den 22. august i møte med Generalinspektøren for Hæren, Generalmajor Odin Johannessen i Den Gamle Krigsskoles lokaler (T-10). Temaet var Langtidsproposisjonen (LTP), status i Hæren, og info rundt den varslede Landmakt-studien. Samtalen gir en bedre kunnskapsplattform for BFO til senere debatter og utspill i media. Generalinspektøren var som vanlig åpen og ærlig rundt de utfordringer Hæren står overfor.

BFO er i tvil om motivene for å gjennomføre en ny landmaktstudie.

FAKTA:

– Det finnes allerede flere rapporter ved FFI; egne scenariospill fra april 2007, egen Hærstudie som gikk over to år, en egen HIV-studie som var ferdig nylig – så hva skal bli nytt?

DETTE ER FORSVARSSJEFENS KOMMENTAR TIL REGJERINGENS ANBEFALING OM EN NY LANDMAKTSTUDIE:

– *“Regjeringens anbefalte utvikling av landmakten er i hovedsak en videreføring av dagens organisasjon og utrustning. Dette er en løsning som ikke samsvarer med den konseptuelle innretningen som jeg fremmet i mitt fagmilitære råd. Fornying av Hærens ildkraft og beskyttelse utsettes og samling av ildkraften i nord prioriteres ikke”.*

– *“Regjeringen foreslår en egen landmaktstudie for å se på landmaktens utvikling. Det er viktig at denne gjennomføres snarest og at regjeringen klarlegger retning og ambisjon for landmakten før arbeidet initieres. En etablering av et jegerkompani i Finnmark bør avvente en avklaring av fremtidens landmakt”.*

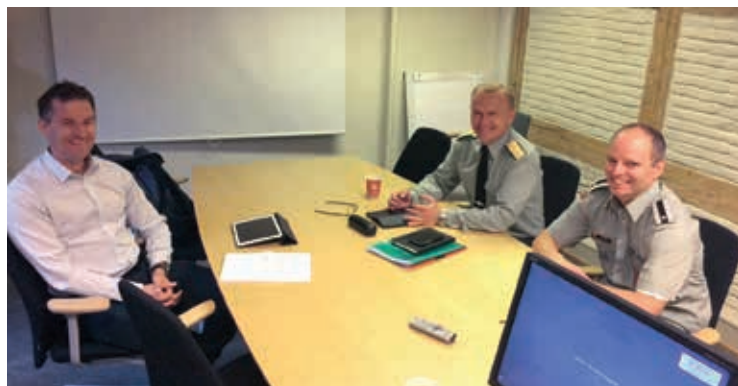

Foto: Offisersbladet

BFO PÅ GRADUASJON OG MEDLEMSMØTE KJEVIK

BFO ved HTV Luft, Magne Sagvolden, deltok på den tradisjonsrike graduasjonen på Kjevik da 78 befalelever ble sersjanter. Etter en høytidelig oppstilling med GIL og overflyging av Bell helikoptre, var det utdeling av vitnemål og beste-elev premier i Kristiansand sentrum. Sagvolden delte ut beste elev premie i Militært Profesjonsfag, som gikk til Thomas Rødningsby Stølhaug, klasse A. BFO gratulerer!

Påfølgende dag ble det gjennomført medlemsmøte av Sagvolden og Lars Kristian Danielsen. De fremmøtte var naturlig nok opptatt av den nylig fremlagte langtidsplanen og regjeringens forslag om nedleggelse av Kjevik. Et hovedbudskap fra forsamlingen var at dette ikke er en lokasjonskamp, men om riktig bruk av ressurser, og spørsmål om bakgrunns materialet i proposisjonen. Videre er mange av de mulige effektiviseringstiltakene allerede hentet ut ved at hver instruktør driver utdanning på flere systemer, og slik vil det ikke gi besparelse og splitte utdanningen geografisk. Det er også vesentlige forskjeller mellom sivil og militær teknisk utdanning som må belyses bedre før man vurderer sivil utsetting. Etter omlag tre timer med konstruktiv og engasjert debatt takket BFO for oppmøtet, men BFO vil fortsette å ha fokus på Kjevik og utdanning generelt i den kommende perioden frem mot stortingsbehandling av proposisjonen.

Magne Sagvolden/HTV Luft (i skrivende stund)

Thomas Rødningsby Stølhaug mottar pris av Magne Sagvolden, sammen med sjef LBSK, Oblt Håkon Halstenssen.

BFOs FREMTID UTFORMES NÅ – VI ØNSKER DITT BIDRAG!

Våren 2017 holder BFO sin 10. ordinære kongress. I den forbindelse har BFOs hovedstyre nedsatt et programutvalg som skal utarbeide et forslag til nytt prinsipp- og handlingsprogram. Disse programmene skal være meningsbærerne for BFO i perioden 2017-2020. Dokumentene gir BFO fart og retning.

Hovedstyret har startet arbeidet med å utarbeide forslag til prinsipp- og handlingsprogram for neste kongressperiode. Dette arbeidet kan du også være med å påvirke! Har du gode ideer og forslag anmoder BFO sitt hovedstyre om at du tar tastaturet fatt og skriver oss noen ord.

Arbeidet med å utforme forslag til program vil intensiveres i løpet av forsommeren, så vi ber om at alle gode innspill sendes til oss innen 25. september slik at hovedstyret får tid til å behandle alle forslagene grundig. Skulle kloke ideer treffe våre medlemmer på et senere tidspunkt er det likevel bare å fortsette å sende inn forslag.

Programmet skal vedtas av kongressen i 2017. Dette vil være styringsdokumentet for hovedstyret og sekretariatet i perioden 2017-2020. Det vil også fortelle det enkelte medlem og resten av verden hva BFO står for og hva vi skal jobbe for.

Kontakt programutvalget til BFO's hovedstyre på programutvalget@bfo.no.

**Kunnskap
er makt!**

HVA ER «TEN» MINNEFOND?

Tom Erling Nilsen var kadett ved Krigsskolen. Under en vinterøvelse ble Tom Erling Nilsen og hans makker tatt av et skred. Tom Erling Nilsen omkom 6 februar 1992.

Siden 1992 har vi kadetter holdt minnet til Tom Erling Nilsen i live ved hjelp av minnefondet. Hensikten med fondet er å kunne gi støtte til de kadetter og pårørende som blir rammet av en ulykke hvor skade eller død forekommer. En liten prosentandel av det alle kadetter betaler til Kadettsamfundet, som er Krigsskolens studentforening, går til minnefondet hver måned. Det tilsvarer til sammen over 20 000 kroner i året. I tillegg er det mange som donerer penger under lotterier av ren giverglede. Pengene kan ikke erstatte noen skade eller tap av liv, men det er en gave fra alle kadetter til kadetter som har blitt utsatt for ulykke.

BFO støtter én løper under «TEN» Minneløp!

MvH Markus Brustad
PR-sjef Kadettsamfundet

GRASROT
ANDELEN
NORSK TIPPING

**TOM ERLING NILSENS
MINNEFOND**
INVESTER I DEG SELV

**KADETTSAMFUNDET
KRIGSSKOLEN**

STØTT OSS MED DIN GRASROTANDEL!
Bli Grasrotgiver i dag! Du kan bli grasrotgiver i
alle Norsk Tippings kanaler eller ved å sende
SMS «Grasrotandelen 997475445» til 2020

BFO MOTTAKS-UKE PÅ ØRLANDET

I perioden fra 9 til 11/8 var BFO sterkt representert på Ørlandet for å ivareta mottak av nytt personell, samt informere om dagsaktuelle saker. Fra BFO sekretariat stilte forhandlingslederne Tom Skyrud og Grethe Bergersen. I tillegg hadde FRITV og HTV FOH Hans Petter Myrseth tatt turen fra Bodø for å delta. Lokalforeningen på Ørlandet under kyndig ledelse av Andreas Meyer og Bjørn Olav Ramberg hadde forberedt og planlagt et bra program.

Tirsdagen startet med info stand i befalsmessen, deretter ble det besøk på avionikk, våpen og redningsutstyr. Her møtte delegasjonen ivrige arbeidstakere som var svært opptatt av egen arbeidsplass. I tillegg ble det diskutert ulike problemstillinger rundt ny militær ordning, bruk av arbeidstid, utdanning F-35 etc...Veldig mange gode momenter ble belyst og BFO delegasjonen fikk med seg mange innspill til bruk i det videre arbeidet. På kvelden ble det arrangert et sosialt BFO medlemsmøte hvor lokalforeningen hadde

forberedt grilling. En vellykket seanse, selv om det både regnet og blåste heftig.

Onsdagen fortsatte med besøk på Baseskvadronen og 338 skv. I tillegg ble det gjennomført et eget BFO møte hvor mange møtte opp. Temaer her var ny militær ordning, lokal lønn, samt gjennomgang av nye Forsvarets Personelhåndbok. Et bra møte hvor temaene skapte stort engasjement. BFO delegasjonen fikk også et kort møte med sjef 132 Luftving, samt stabssjef.

Torsdagen ble viet besøk på BRP. Her ble temaet ny militær ordning og ikke minst konvertering av stillinger til OR-søylen. En konstruktiv diskusjon hvor mange gode meninger og ideer ble belyst. BFO takker for tilliten og ser frem til flere besøk på vår nye kampflybase.

Tekst & Foto: Hans Petter Myrseth

Lokale tillitsvalgte støttet opp på stand. Forhandlingsleder BFO Tom Skyrud svarte på aktuelle spørsmål.

Vår saksbehandler: Ragnar Dahl 93498520, ragnar.dahl@bfo.no	Kopi til Forsvarsstaben	Vår referanse 2016/RD/rd/02	Vår dato 03.09.2016
Internt [Internt]	Intern kopi til [Intern kopi]	Tidligere referanse Brev FST 2016/RD7rd/01	Tidligere dato 01.09.2016

Bruk av virkemidler i Forsvaret

Befalets Fellesorganisasjon (BFO) har tilskrevet Forsvarsstaben ved sjef FST/P Tom Simonsen og bedt om en avklaring på hvorvidt det er fattet en politisk eller etatsbeslutning vedrørende bruk av virkemidler i Forsvaret i omstillingen, brevet er vedlagt.

I dag er det en artikkel i Klassekampen/Dagbladet som hevder de har en kopi av notatet fra Forsvarsdepartementet, som tilsier at det ikke vil bli brukt virkemidler ifm omstillingen av Forsvaret. Dette vil kunne ramme fra 1000-1400 personell de kommende årene. Det er et betydelig overtramp av et departement å unnta Forsvarets personell, det som ellers gis i statlig sektor.

Fra Dagbladet: I et internt notat skal forsvarsminister Ine Eriksen Søreide (H) ifølge Klassekampen slå fast at planlagte kutt i Forsvaret vil medføre at rundt 1 000 ansatte må sies opp uten sluttpakketilbud.

Avisen skriver at forsvarsministeren derfor venter både søksmål og omdømmetap i forbindelse med den omfattende slankekur. Fram mot 2020 skal 1 400 ansatte fjernes fra Forsvaret, og ifølge notatet vil rundt 1 000 ansatte med ordinært stillingsvern sparkes uten bruk av sluttpakker.

I notatet fra april konkluderer Søreide med at hvis alle skal få økonomisk kompensasjon vil innsparingspotensialet reduseres med 900 millioner kroner, skriver Klassekampen.

«Oppsigelser uten økonomisk kompensasjon for de med ordinært stillingsvern er derfor en forutsetning for finansieringen av den nye langtidsplanen», skal det stå i notatet.

Ved implementering av fpl og endringer i stillingsvernet for befall og offiserer i 2005, besluttet FD å endre disponeringsordningen slik at alt både yrkes- og avdelingsbefall ble underlagt et søknadssystem (Jmf Direktiv om implementering av lov om personell i Forsvaret og justert befalsordning). Begrunnelsen for å gå bort fra et beordringssystem var at man ikke skulle kunne bli beordret til et tjenestested/stilling, for deretter gjennom omorganisering bli overtallig og kunne sies opp. Når den nye militære ordningen nå har gjeninnført et beordringssystem, fornyer BFO kravet om at det utvidede stillingsvern som gjaldt for alt befall og offiserer frem til 1. januar 2005 gjeninnføres for alt militært tilsatt personell.

Det er uakseptabelt at Forsvarsministeren til de grader skal «straffe» personellet i Forsvaret fordi politisk nivå gjennom år ikke har finansiert Forsvaret i samsvar med pålagte oppgaver. BFO anmoder om et snarlig møte med sikte på at YS Stat bør forfølge saken opp mot Kommunal og moderniseringsdepartementet.

Vennlig hilsen
Rune Rudberg
Nestleder BFO
Tel: +47 934 20 377
Epost: rune.rudberg@bfo.no

UTEN MAT OG DRIKKE DUGER HELTENE IKKE

Torsdag 18. August gjennomførte BFO Kjeller den årlige "BFO grill lunsj".

Drøyt 40 medlemmer, både nyankommet og erfarent Kjeller-befall hygget seg i godt selskap. Til og med været var på BFOs side, noe det er hvert år.

Vår OTV besvarte spørsmål mens lokalforeningene serverte maten, som messekjøkkenet hadde tilrettelagt for oss.

Takk til alle fremmøtte og medhjelpere.

Per Røe Hogstad
Lokalforeningsleder

**Kunnskap
er makt!**

KONTAKTINFO BFO

FUNKSJON	NAVN	OMRÅDE	MOBIL	KONTOR	E-POST
Leder	Jens B Jahren		930 05 202		jens.jahren@bfo.no
Nestleder	Rune Rudberg		934 20 377		rune.rudberg@bfo.no
Forhandlingsleder	Tom Skyrud	Medbest	437 87 648		tom.skyrud@bfo.no
Forhandlingsleder	Ragnar Dahl	Medbest	934 98 520		ragnar.dahl@bfo.no
Forhandlingsleder	Grethe Bergersen	Medbest	452 49 410		grethe.bergersen@bfo.no
Forhandlingsleder	Even Mølmshaug	Tariff	990 94 678		even.molmshaug@bfo.no
Forhandlingsleder	Lars Omberg	Tariff	920 91 238		lars.omberg@bfo.no
Kompetanseutvikler	Jon Vestli	BFO-skolen	953 65 907		jon.vestli@bfo.no
Sekretariatsleder	Erik Gabrielsen		920 96 432		erik.gabrielsen@bfo.no
IT Drift- og arkiv ansvarlig	Kyrre Felde		970 99 880		kyrre.felde@bfo.no
Konsulent medlemsreg./forsikr.	Mona Eriksen Rudberg		924 28 698		mona.rudberg@bfo.no
Økonomileder	Mona Skansen Audne		957 50 165		mona.audne@bfo.no
Leder kommunikasjonsavd.	Viggo Holm		400 36 653		viggo.holm@bfo.no
Markedsansvarlig	Lars Kristian Danielsen	Kom.avd	905 85 355		lars.danielsen@bfo.no
Rekruttering- og webansvarlig	Lars-Andreas Irgens	Kom.avd	988 82 958		lars.irgens@bfo.no
Rekrutteringsmedarbeider	Sandra Stahl		971 05 472		sandra.stahl@bfo.no
Redaktør Offisersbladet	Einar Holst Clausen	Offisersbladet	928 14 251		offisersbladet@bfo.no
	Sentralbord siv		23 10 02 20	23 10 02 20	
	Sentralbord mil		0510 5694	0510 5694	
	Telefaks siv		23 10 02 25	23 10 02 25	
	Telefaks mil		0510 5655	0510 5655	

FRIKJØPTE TILLITSVALGTE

TELEFONER

OMRÅDE	NAVN	MIL	SIV	MOB	FAKS	E-POST
Nord-Norge	Gunnar Lie Eide	0575-2368	77 11 23 68	400 29 791	76 11 23 69	gunnar.lie.eide@bfo.no
Midt-Norge	Hans Petter Myrseth	0565-7394	75 53 73 94	909 98 298	75 53 73 95	hans.myrseth@bfo.no
Vest	John L Strømseng	0540-3486	55 50 34 86	926 24 550	55 50 34 87	john.stromseng@bfo.no
Indre Østland	Håvard Støle	0502-2077	64 40 20 77	404 71 718		havard.stole@bfo.no
Viken	Tor Gunnar Framnes	0510-9779	23 09 97 79	930 53 744	23 09 98 00	tor.framnes@bfo.no
Utland	Tor Gunnar Framnes	0510-9779	23 09 97 79	930 53 744	23 09 98 00	tor.framnes@bfo.no
Luft	Lars Erik Jamtli			922 27 058		htv-luft@bfo.no
Hær	Rune Isvik			400 29 792		htv-haer@bfo.no
Sjø	Tor Erik Eide			922 10 930		htv-sjo@bfo.no

Fransk Scorpene-klasse ubåt. Norge kan få nye Scorpene-klasse ubåter med den nyutviklede Barracuda-klassens teknologi hvis valget faller på fransk ubåt. Foto: DCNS

OFFISERSBLADET

Befalets Fellesorganisasjon

OM DET Å SKYTE SEG SELV I FOTEN...VIA HODET!

Jeg snakker selvfølgelig om den nye Langtidsplanen for Forsvaret, som får så mye ufortjent skryt. Jeg skal ikke påstå at det er en dårlig langtidsplan, for det er det i hovedsak ikke. Det var ei heller den forrige, for den del. Men det å påstå at denne nye planen er et

revolusjonerende og historisk løft av Forsvaret og dets økonomi, er et eksempel av strategisk kommunikasjon mer enn noe annet. Planen er en nesten-finansiering av et nøkternt minsteforsvar, av deler av eget territorium, over et veldig kort tidsrom. Finansieringen skal etter planen komme fra en økning av Forsvarsbudsjettet, men også i stor grad gjennom interneffektivisering. Og dette etter at vi allerede har spart oss til fant.

Utdanningsordningen i Hæren får gjennomgå for å spare inn disse midlene. Alle Krigsskolene skal settes inn under Forsvarets Høgskoler for å spare på administrative stillinger. I tillegg skal de kutte lønn på kadettene, men samtidig opprettholde pliktjenesten. Det skal bli en modell som gjør det mulig å ta krigsskole på 3 år uten befalsutdanning i grunn. Det er tydelig at det skal bli en lik modell som ved FIH og FEH. Disse tiltakene skal alle gjennomføres samtidig som det ikke skal gå utover kvaliteten på utdanningen. Og her ligger kjernen i hvorfor jeg er bekymret, beviset på at dette ikke er gjennomtenkt. Noen har prestert å skrive en hel drøss av tiltak for å spare penger (Copy-Paste McKinsey), og deretter tenkt at det er bare å legge til en setning om at kvaliteten ikke skal gå ned, så blir det faktisk slik. Det er ikke mulig å få i pose og sekk! Det kan godt være at man greier å rekruttere nok folk til denne nye ordningen, men det er jo ikke de samme folkene! Og det er bekymringsverdig at det ikke er gjort en konsekvensutredning før slike tiltak blir foreslått. Hva gjør dette med mangfoldet i rekrutteringen? I løpet av disse fire årene jeg har gått på Norges beste lederutdanning så er det nemlig 3 ting som har gitt meg større utbytte enn noe som helst annet. Jeg har hatt medkadetter med lengre fartstid og annen tjenesteerfaring enn meg, som jeg har kunnet rådført meg med. Jeg har hatt medkadetter med liknende fartstid og tjenesteerfaring, som jeg har kunnet sparret med. Og jeg har hatt medkadetter med kortere fartstid og annen eller ingen tjenesteerfaring, som jeg har kunnet gi råd og tips. Jeg tviler sterkt på at sersjanten i slutten av 20-årene med 2 barn kommer til å gå KS i fremtiden, og det tapet er ikke først og fremst hans, tapet er for de som kunne hatt ham som med-kadett.

Oddar Kristiansen
Leder KAFO

VELKOMMEN ALLE NYE BEFELSELEVER!

Først og fremst gratulerer og velkommen til nye medlemmer av BFO, det er alltid en glede å vite at befelselever bryr seg! Lurer du på mer om Befelselevenes Samarbeidsorgan, besøk oss på bfo.no.

Jeg har på vegne av BESO deltatt på Lederkonferansen 2016. Dette er i regi av Befalets Fellesorganisasjon, hvor hovedtema var «Et Forsvar i endring». Under konferansen holdt tidligere ski-guru Åge Skinstad et foredrag der han uttalte at for å være best så måtte en opprettholde en form for endring, ha mål og kanskje en langsiktig drøm. Det ble også satt fokus på langtidsplanen (LTP) gjennom en tale av statssekretæren Øystein Bø der forsamlingen også fikk stille spørsmål i etterkant. Siste dagen deltok også Trond Kotte fra Forsvarsdepartementet (FD) og Helene Opsahl Kjerstad (fra internship i Hæren) hvor de opplyste om «Ny militær ordning» før det ble avsluttet med en liten debatt.

Hele opplegget var en super arena for nettverksbygging og for å få et bedre innblikk i Forsvaret. Utdanning var også et tema satt i fokus under konferansen spesielt i forbindelse med LTP. Noe jeg la ekstra godt merke til var at anbefalingen fra Forsvarssjefens fagmilitære råd (FMR) som gikk imot forslag til ny langtidsplan fremlagt av regjeringen, men heller å vente med å endre utdanning for mye før 2020. Det i bakgrunn med at en ønsker dagens implementeringer som er iverksatt skal være ferdig. Det mest drastiske skrevet med tanke på befalsskoleutdanning i FMR er et forslag om at HVBS flyttes til Evenes sammen med Befalsskolen for luft.

I proposisjonen lagt frem til Stortinget (Prop. 151 S) som statssekretæren Bø kommenterte under konferansen er det tenkt en snarere endring av befalsskolene, her ferdig innen 2020. I dokumentet står det skrevet at «Antall skoler som leverer grunnleggende befalsutdanning (GBU) reduseres fra seks til tre. Heimevernets befalsskole i Porsanger legges ned, og Forsvarets ingeniørhøgskole og Forsvarets etterretningshøgskole skal ikke lenger levere befalsutdanning.» Herunder vil også befalsskolen for luft flyttes til Evenes. Disse ordningene er fremlagt med tanke på å flytte gryn fra utdanning til den operative ende, for å ivareta såkalt «Kampkraft og bærekraft».

Sammen med OR/OF ordningen blir dette spennende. Ordningen foreslår en fordeling på 30/70 av offiserer og befal, der jeg ser på OF som hodet og OR som den utførende ryggmarg. Med implementeringen som allerede er i gang vil det kanskje med et langsiktig perspektiv medføre et mindre antall personell utdannet ved krigsskolene og et større volum av sersjanter ettersom behovet til å fylle forswarets ryggmarg øker. I mellomtiden holder vi fortsatt på med konvertering og omstruktureringer på nesten alle områder i forsaret. Det er her jeg er glad for å vite at BFO jobber hardt for medlemmene sine med å få til best mulig løsninger for både arbeidstaker og giver.

Lurer du på ting rundt det jeg skriver om finnes det blant annet et temahefte på BFO.no og dokumentasjon på forsaret.no for faglig påfyll.

BESO har akkurat hatt sitt årlige landsmøte utenriks, hvor turen gikk til Budapest. Her ble møteaktiviteten brukt til forberedelser opp mot Høstkonferansen, som avholdes på Lillehammer 18. – 20. november 2016. Høstkonferansen er vår viktigste arena fordi det er en sosial samling mellom befelselever, hvor vi former nytt handlingsprogram, prinsippprogram og behandler vedtektsendringer. Jeg håper du har meldt deg på og er ivrig etter å bidra.

Martin Sløveren Andressen
Leder BESO

Rabatterte forsikringer!
SpareBank 1
If Skadeforsikring

FUNIF:

**Nedbetal din
uniform rentefritt
inntil 10 måneder**

FPS app!

**Rabattert drivstoff
med Esso Mastercard**

**Bli kjent med dine
gode medlemsfordeler!**

FP

Forsvarets Personellservice
21 07 57 00 • www.fp.no

**Gode låne-
og sparerenter**

FOS 2016

– kandidatene leverte!

I løpet av 14 dager i juli, har Forsvaret vurdert og selektert ut sine fremtidige ledere på Sessvollmoen.

Kandidatene får virkelig prøvd sin fysiske og psykiske styrke. Her i vanngrav med bærepassient.

Statsministeren og Forsvarsministeren var meget imponert over innsatsen! Her i samtale med noen av kandidatene.

BFOs Jon Vestli fulgte opptaket på nært hold hele uken. Her foran «feltsjakkbrettet».

Båren må bæres høyt, så ikke «pasienten» drukner.

TEKST: JON VESTLI/KOMPETANSEUTVIKLER/BFO
FOTO: HENNING VALEN/BFO

DETØRRE TALL;

4218-1652-1072-599-500. Vurderingene startet i april og 1652 søkere ble kalt inn. Av disse møtte 1072 og dagen før endelig uttak var det 599 aspiranter igjen – til omkring 450 plasser. BFO har vært ute og snakket med mange i alle

fasene av seleksjonen, og det er utrolig gode tilbakemeldinger på alt; tilretteleggingen, kvaliteten på kandidatene, kvaliteten i seleksjonen – alt er til karakter «Særdeles bra»!

HVA INNEBÆRER DETTE?

For det første har Forsvaret fått en svært godt motivert og kompetent gruppe elever som ser frem til videre tjeneste i hele landet. Etter å ha fulgt

FOS gjennom flere år er det grunn til å si at årets kandidater fremstår som noe av de best motiverte, best forberedte og flest med et potensial enn hva jeg har sett tidligere. Det var få som strøk på de fysiske testene, det var få som sluttet i fase to, og det var svært få som ble vurdert til ikke å ha et potensial for befalsutdanning. Dette betydde at det ble mange kvalifiserte søkere som ikke nådde opp i konkurransen og som nå

antageligvis opplever å smake på en bittersøt pille; Jeg har hatt en unik opplevelse og er «god nok», men nådde ikke opp.

Bak tallene viser det seg en god oppgang av andelen kvinnelige søkere og samtidig en høy andel som er inne eller allerede har fullført sin førstegangs-tjeneste (37 prosent). Dette viser at tjenestens innhold er både meningsfull og motiverende – så bra at nesten 1600

ønsker dette som fremtidig yrke. Dette er kjempebra!

Sist, men ikke minst har Forsvaret igjen en kjempeutfordring; hvordan forvalte disse elevene, utfordre de, støtte de, trene og utdanne de frem til et utgangspunkt for videre tjeneste? Dette er skolenes utfordring og store gjerning. Oblt Garang, sjef FOS, gjorde ære på Sjef HVBS som nå trer av og poengterte noe helt vesentlig; i alle kull fra

2012 til dags dato har 99,2 prosent av alle elever blitt uteksaminert! Bak dette tallet ligger det en klar og bevisst tanke på hvordan man skal bygge en leder «sten for sten» og at det både er plass og behov for de få man nå utdanner.

ALT ER IMIDLERTID IKKE BARE BRA- DET ER SKYER I HORISONTEN

Ikke for elevene og de som nå er i ferd med å starte en karriere, men for For-

Når kreftene ebber ut og de må åle frem med en tung stokk, blir lederegenskaper og vilje til å fullføre, satt på prøve.

svaret som system. Sammenlignet med to år siden var det nå en nedgang på 1000 søkere til skoletilbudene, og antall plasser ved de ulike skolene er nå ytterligere redusert med nesten 200 plasser. Frafallet fra tilbud om plass til fremmøte er også alarmerende høyt. I tillegg er det utdanningsbehov som ikke blir dekket grunnet for få kvalifiserte søkere på enkelte linjer. Når kvotene nå er så knappe som de er, er det ikke rom for at mange skal falle fra,

og dersom FFI har rett i sine kalkyler (noe de som regel har) medfører dette en ytterligere underproduksjon av ledere til Forsvaret. Sett i lys av LTP 151S som sier at vi skal utdanne enda færre på en billigere måte og at man samtidig har redusert Forsvarets mulighet til å drive målrettet markedsføring, er det grunn til at «noen» starter å se på tallene en gang til.

Operativ evne handler om mennesker

generelt og militære ledere spesielt. Dersom Forsvaret ikke har rammer til å drive en forsvarlig og langsiktig strukturbbygging nedenfra og opp, vil både avdelinger og fremtiden smuldre opp.

Kompetanse koster; det har man god oversikt over. Men alternativet som vil være inkompetanse eller kompetansemangel koster mer; en påstand fra min side.

Leder FOS oblt Steín Garang i munter dialog med Regjeringen.

Nestleder BFO Rune Rudberg fikk god anledning til samtale med Statsminister Erna Solberg.

Nestleder BFO Rune Rudberg og Forsvarsminister Ine Eriksen Søreide.

HV moderniseres

Heimevernet øker kampkraften og i «HV-Norge» utstyres stadig flere soldater med nye håndvåpen. På forsommeren var turen kommet til Ljabru HV-område i Oslo og Akershus heimevernsdistrikt 02.

Ett av suksesskriteriene for omvæpningen var at befalet i forkant gjennomgikk grunnleggende våpenkjennskap og ildhåndgrep. De tre befalsdagene ble dermed utnyttet til fulle og befalet kunne gå rett inn i rollen som instruktører, godt hjulpet av HV-områdets eget befalet med erfaring på våpentypen og tildelte instruktører.

TEKST: OLA K. CHRISTENSEN (PIO HV-REGION 1)
FOTO: JOSTEIN HESTDAL (HVST)

MODERNISERING

Han smilte derfor fra øre til øre, områdesjef Ståle B. Støvland under årets trening, som var lagt til Heistadmoen og ble brukt til ren omvæpning. Kapteinen har på lik linje med sitt områdebefal, og ikke minst soldatene, ventet utålmodig på nytt utstyr som håndvåpen, vester og arbeidsuniformer.

MOTIVASJONSLØFT

Kort og godt en etterlengtet oppdatering,

som gir Ljabru HV-område i Oslo og Akershus heimevernsdistrikt 02 (HV-02) både et operativt og et moralsk løft, ifølge områdesjefen.

– Nå ser vi jo mer lik ut dem man ser på bildene av dagens soldater i det norske Forsvaret. Dette betyr mye for avdelingsens selvfølelse, fremhever han.

ØKE KAMPKRAFTEN

En særdeles bra trening, med hovedfokus på å utvikle håndverket, oppsummerer sjefen for Ljabru, som i år kan se tilbake på tyve år som områdesjef i Heimevernet.

– Treningen har utviklet den enkelte

innen våpenkjennskap, ildhåndgrep og taktisk bruk – for de fleste helt frem til enkel «ild og bevegelse» med nytt våpen. Tilbakemeldingene fra soldatene er at de nye våpentypene er enklere å treffe med enn eksempelvis AG`en, noe resultatene fra skytebanene også viste, så med andre ord er dette også et operativt løft!

– Det er viktig at den enkelte soldat føler trygghet med bruk av våpen. For soldaten er det mye nytt, samtidig som de både mentalt og praktisk skal avlæres på det gamle materiellet, når nytt innføres, poengterer kaptein Ståle B. Støvland.

Kaptein Ståle B. Støvland er sjef for Ljabru HV-område i Oslo og Akershus heimevernsdistrikt 02. Totalt teller distriktet 28 HV-områder, to innsatsstyrker (sjø og land) og ett musikkorps.

Kommandersersjant Paal T. Feet er en av krumtappene i HV-02s soldatutdanning.

BÅDE SOLDATENS OG SJEFENS MANN!

Områdesjefen roser også HV-02s kommandersersjant Paal T. Feet, som har vært en viktig støttespiller under omvæpningen.

– En veldig bra ressurs. Det er godt å ha en fagmann med begge bena godt plantet på bakken hele tiden som snakker soldatens språk og som forstår soldaten, samtidig som han snakker med sjefen på vegne av fotfolket.

HONNØR

Årets 2016-trening for de involverte områdene i HV-02 har hatt hovedfokus på omvæpning til HK-416 og MP-7.

Distriktssjef Karl-Henrik Fossmann er godt fornøyd med gjennomføringen.

– Jeg har ennå til gode å møte mannskaper og befall som ikke har applaudert måten vi har løst dette på. Både ledelsen og instruktørene i de respektive HV-områdene fortjener derfor stor honnør, mener obersten som er sjef for ca. 5300 soldater.

BESKYTTELSE

Heimevernet er inndelt i elleve distrikter og de operative enhetene organisert i mobile innsatsstyrker på land og sjø – 3000 frivillige på kontrakt – samt

HV-områder med 42 000 soldater på land og sjø, som stadig tilføres nytt materiell.

Generalinspektør Tor Rune Raabye er veldig glad for at HV blant annet har fått ut nye håndvåpen og arbeidsuniformer til hoveddelen av områdestrukturen. Selv om personlig bekledning og utrustning er kostbart, skal generalmajoren fortsatt argumentere for både beskyttelsesutstyr og omvæpning av *hele* områdestrukturen.

– I mitt hode handler dette om å ta HV-soldaten på alvor, siden det er HV-soldaten som med størst sannsynlighet først vil stå ansikt til ansikt med en væpnet motstander!

Veteraner la ut på seilas!

Mandag 8. august startet veteranseilasen fra Bygdøyenes i skonnerten Svanen, for til sammen 22 veteraner og mannskap.

GIHV generalmajor Raabye møtte veteranene for avreise fra Bygdøyenes.

Forsvarssjefen tok seg også god tid til samtale med veteranene.

TEKST & FOTO: EINAR HOLST CLAUSEN

Det var SIOPS som arrangerte seilasen som endte opp i Arendal, etter også å ha vært innom Aalborg. BFO/Offisersbladet var på plass. Før avreise foredro Børge Ousland om sine strabasjose turer over både Nordpolen og Sørpolen, og nede på kaia fikk de også oppleve et akrobatisk show av en 1928 modell Tiger Moth fra Veteranfly-gruppa på Kjeller flyplass.

Statssekretær Bøe, forsvarssjef Bruun-Hanssen, GIHV, Veteraninspektøren ønsket veteranene lykke til på seilasen, som skal hedre veteranenes innsats, men som på godt og vondt også skal benyttes til å fortelle om livet før, under og etter freds- og krigsinnsats.

Børge Ousland fortalte crewet om utfordringer.

Veteranene vil sikkert få noen flotte opplevelser, samt lære seg praktisk sjømannskap i løpet av seilasen. Kredoet er SAMHOLD-MESTRING-ANERKJENNELSE. Turen er en del av SIOPS sitt 10-års jubileum i 2016.

Forsvarssjefen ankommer.

LUMINOX P-38 LIGHTNING VALJOUX CHRONO 9460

Nummerert klokke med sertifikat. Klokken veier bare 123 gram og kommer med funksjonene kronograf, analog, alarm, dag og datovisning. Den har safir-glass med anti refleksjon som både gjør at den er robust samtidig som den er ekstremt funksjonell. Klokken har et automatisk urverk som trekker seg selv opp når man beveger armen. Ved hjelp av en rotor, spennes urverkets fjær når rotoren beveger seg. Fjæren lagrer energi til urverket og sørger for at det går. Luminor-klokkene er laget i Sveits og utstyrt med et unikt selvdreivet belysningsystem. Uten å måtte trykke på en knapp eller utsette klokken for en lyskilde, vil man alltid kunne se hva klokken er, dag eller natt, i opptil 25 år. Dette er en del av hva som gjør Luminor sine klokker til «Essential Gear», og grunnen til at Navy Seals og andre profesjonelle rundt om i verden velger Luminor.

P-38 Lightning Valjoux Chrono 9460 koster 29 795,- og kan bestilles på bfo.milrab.no

KJEKT Å HA
kjekt å vite

SUUNTO SPARTAN ULTRA

GPS klokken for triatlon, løping og sykkel. Spartan Ultra er en premium GPS klokke for aktive mosjonister og utøvere. Med Spartan Ultra, har Suunto bygget et konsept, basert på hva de beste utøverne og trenerne ønsker. Den nye Spartan vil gi de aktive nye verktøy for å utvikle seg mest mulig effektivt. Suunto Spartan Ultra måler din aktivitet 24/7 med daglige og ukentlige antall steg, kalorier og aktiv treningstid. Dersom du parer klokken opp mot Suunto Movescount kan du i tillegg få varslinger fra mobiltelefonen på klokken. Klokken gir deg også oversikt over dine personlige rekorder innenfor hver sport.

Suunto Spartan koster 5808,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

LEATHERMAN CHARGE ALX

Leatherman Charge ALX kommer med 18 forskjellige verktøy, ergonomisk grep og rustfritt stål. Leatherman Charge ALX er et ypperlig verktøy for teltturer, sykkeltur eller som en del av verktøykassa hjemme. Den veier 235 gram og det følger med slire i lær. Leatherman ble etablert i 1983 av Tim Leatherman i Portland, Oregon, og selskapet bygger på innovative ideer og mekanisk ingeniørarbeid. Alle deres multiverktøy leveres med 25 års garanti, noe som indikerer hvor høy kvalitet produktene har.

Leatherman Charge ALX koster 2320,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

CONDOR COMBAT SHIRT

Condor Combat Shirt har en funksjonell og behagelig passform, som passer til de fleste aktiviteter. Ermene er designet for økt bevegelse og mobilitet. Combat Shirt er i tillegg antistatisk og antimikrobiell noe som vil si at den motvirker statisk elektrisitet og motstår bakterier. Dette er nyttige funksjoner når du skal yte ditt beste og ikke vil uroe deg om utstyret holder mål.

Condor Combat Shirt koster 759,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

Minneverdig og historisk veteranflydag på Kjeller

Et sjeldent syn i Norge, den over 75 år gamle Hawker Hurricane! Foto: Grzegorz Kozak

Kanskje den mest kjente jageren fra andre verdenskrig, Spitfire var også på Kjeller.

Veteranvirksomhet er så mangt. Nok en gang var det Kjeller flyplass, veteranflygruppa og Norwegian Spitfire Foundation som trakk tusenvis av fly-entusiaster og veteraner til Skedsmo og en av verdens eldste og fortsatt operative flyplasser.

VIP med kjente veteranfjes. Aamodt og Kolling.

Testpilot, F-16 flyger og veteranflyger Eskil Amdal mottar Hedersprisen til Luftmilitært Samfund.

Eskil Amdal tok seg god tid til å snakke med veteranene.

TEKST & FOTO: EINAR HOLST CLAUSEN

Søndag den 4. september ble en spesiell dag. For første gang fikk Kjeller flyplass besøk av både Spitfire og Hurricane. Begge ikoner fra luftkamper under andre verdenskrig. Dette Hawker Hurricane flyet deltok under «Battle of Britain»! Det var faktisk betydelig flere Hurricane jagere enn Spitfire jagere som kjempet mot den tyske overmakten.

I et strålende vær fikk flere tusen fremmøtte se oppvisninger av både Hurricane som Spitfire, men også mange av veteranflygruppas andre veteranfly, slik som Tiger Moth, fairchild Cornell, Norseman, Piper cub og det robuste 2. verdenskrigs-skoleflyet Harvard. Mange av fly-entusiastene kjøpte seg turer med de sistnevnte veteranflyene. Også denne dagen fikk veteranflygruppa inn noen sårt tiltrenge kroner på salg av mineralvann, hamburgere, kaffe og vaffer, til stor glede for de av tilskuerne som orket å stå lenge i kø.

Testpilot major Eskil Amdal ble tildelt Luftmilitært Samfunds Hederspris for sin innsats for fremme Luftforsvarets sak, og ikke minst den innsatsen han gjør for veteranfly-saken og alle fly-veteraner. Amdal er for tiden på Luke Air Force Base, men bruker all fritid og ferie på veteran-flyging, blant annet hos Boulton Flight Academy på Goodwood/England.

Offisersbladet møtte flere kjente veteraner denne dagen. Spitfireflygeren «Rolling» Kolling var på plass ved VIP-bordet, der også generalmajor (p) Aamodt hygget seg. Flere tidligere mekanikere fra krigstiden hadde møtt opp for å slå av en prat om de to ikonene fra andre verdenskrig – Hurricane og Spitfire.

Så da er det bare å håpe at Forsvaret ikke legger ned alt på Kjeller, og slipper til en «siklende» Skedsmo kommune, som ønsker å slette alle flyhistoriske spor, og bygge ut området med boliger og næringsvirksomhet.

BFO-HELSEFORSIKRING

BFO lanserte 1. september i samarbeid med If et nytt forsikringsprodukt. BFO-helseforsikring.

Forsikringen kan tegnes av alle medlemmer (under 67år,) samt ektefelle/samboere og barn. Mange medlemmer (alle under 50 år) kan benytte tegningsvinduet nå i september og skaffe seg forsikringen uten å fylle ut helseerklæring. Prisen på forsikringen er fra 188,- pr måned.

Medlemmene i BFO har ønsket seg en helseforsikring som del av sin kollektive forsikringsavtale, og nå er den klar.

BFO har på vegne av medlemmene med familie, forhandlet fram meget gode vilkår og pris på helseforsikring levert av vår samarbeidspartner If. Ektefelle/samboer og barn kan også inkluderes i forsikringen.

HVA ER EGENTLIG HELSEFORSIKRING?

Veldig kort oppsummert kan man si at forsikringen dekker det meste (ikke akuttmedisin) det offentlige helsevesenet

tilbyr av tjenester, men du slipper å stå i kø.

BFO har vurdert å innføre helseforsikring flere ganger tidligere, men endt opp med ikke å gjøre det, leder i kommunikasjonsavdelingen i BFO, Viggo Holm forklarer.

– Det er riktig at vi har vurdert dette over flere år. Grunnen til at vi ikke har gjort det før nå, er todelt. Det er først nå vi mener produktet og prisen har blitt bra nok. Prisen er for eksempel for medlemmer under 50 år 2155 kroner i året (188kr pr mnd), og dette er faktisk

lavere enn frikortgrensa (2185)! Da har du gjennom forsikringen gratis tilgang på tjenester, der du i det offentlige må ut med egenandeler. (NB. Medisiner er unntatt fra forsikringsdekningen) Jeg vil også legge til at vi vurderte flere aktører i markedet, og det er gledelig at det ble If som kom med det beste tilbudet. De kjenner medlemmene vår godt etter hvert.

Det har videre vært viktig for oss å finne en leverandør som utelukkende bruker private aktører i behandlingen for å unngå en tilnærming der

Leder av BFOs kommunikasjonsavdeling Viggo Holm.

FORSIKRING! NYHET!

forsikringen oppfattes som «sniking» i offentlig helsekø. Her gjør vi det motsatte. Har man BFO-helseforsikring går man ut av den offentlige køen og får operasjon på privat klinikk og de som står bak deg rykker en plass fram, forklarer Holm.

Han presiserer også at forsikringen ikke er en erstatning for verken fastlege eller offentlig helsevesen, men et svært god supplement.

Dette kan nok underbygges av manges opplevelse av helseforsikring. Det kan fremstå som en forsikring mange grubler litt på om de faktisk skal bruke penger på, mens svært få av de som har kjøpt den velger å si den opp.

Benjamin Raugland som er produktsjef blant annet for helseforsikringer i If håper og tror dette har sammenheng, både med kunder som er fornøyd med hjelpen de har fått ved skade, men også at mange føler at helseforsikring er en fin trygghet i hverdagen.

Helseforsikring er ikke bare polikliniske behandlinger, eller behandling av andre alvorlige sykdommer. Vi tilbyr også tjenester som Helsetelefonen, der erfarne sykepleiere gir kvalifiserte råd 24 timer i døgnet, og Meedoc som er en online allmennlegetjeneste. Dette er tjenester som vi opplever at kundene setter stor pris på. Mange setter også pris på tryggheten i at man kjapt kan komme tilbake på arbeid ved en eventuell skade, det er som vi sier; Du blir ikke frisk av å stå i kø, avslutter Raugland

Les mer og kjøp forsikringen på
<http://www.if.no/bfo>

TEGNINGSVINDU

Forsikringen krever normalt at man får godkjent helseerklæring. Men ut september måned kan medlemmer under 50 år tegne forsikringen uten å levere helseerklæring.

NB! Kadetter har forsikringen automatisk som en del av BFO-Kadettforsikring

/Benjamin Raugland fra If under lanseringen av BFO-helseforsikring på lederkonferansen på Hamar.

FAKTA OM HELSEFORSIKRINGEN

PRIS

188,- pr måned 18-49 år
317,- pr måned 50-59 år
492,- pr måned 60-67 år
73,- pr måned Barn 0-24 år

- Rask hjelp med både diagnose og behandling i det private helsevesen.
- Operasjon innen 10 virkedager.
- Time hos spesialist innen 10 virkedager
- Behandling hos fysioterapeut, kiropraktor, psykolog, manuellterapeut, osteopat og naprapat.
- Etterbehandling og rehabilitering når du er ferdig med operasjonen.
- Gratis tilgang til norske allmennleger via video og chat (Online allmennlege) når som helst og hvor som helst – helt uten egenandel.
- Forsikringen dekker behandling av alt fra muskel- og belastningsskader til kreft og hjertesykdom.

P-3 Orion kontra dronen MQ-4C Triton

Ser at MQ-4C Triton blir skrytt opp i skyene i forrige nr. av Offisersbladet. Og at det er en god erstatning for Orion-fly. I tillegg at alliertes P-8 Poseidon skal overta anti-ubåt rollen i nordøstlige havområder, der Orion har sitt patruljeområde i dag.

At dronen har en flyhøyde på 60.000 fot er jo greit for å få et oversiktsbilde, men nå er det jo ikke dette Orion brukes til. Orions hverdag på kystvakt er å fly i en høyde på 300 fot (ca. 100 meters høyde), pluss-minus, og for det meste i dårlig vær, lavt skydekke, gjerne i full orkan, der de skal lese av nr. på fiskebåtene. For oss som har levd en stund, vet at langs norskekysten og i nordishavet, så er det få dager med klar himmel, slik at man får oversikt fra 60 tusen fot, og enda mindre lese båtnavn/nr. i den høyden.

I SAR-opdrag, er det også gjerne meget dårlig vær og dårlig sikt, og hvis man finner overlevende i sjøen, kan Orion slippe ut flåter som vedkommende kan komme seg ombord i, og overleve, og det er 10-11 mennesker som bruker sine sensorer og har utkikk i alle vinduer.

Hva kan en drone gjøre, den vil sannsynligvis ikke finne noe som helst i slikt vær, og det hjelper lite at de finner noen, så lenge hjelpen likevel befinner seg timevis borte. Til info, i nordishavet er maks overlevelsesetid med redningsdrakt ca. 20 minutter før man fryser i hjel, uten drakt ca. 5 minutter, så hvert minutt teller.

Tilhengerne av dronen må jo gjerne spare 50 millioner dollar pr. stk., men jeg tror de får et forklaringsproblem for vedkommende som ligger i havet, og kjemper for livet og ser opp på dronen, og vet at det sikkert tar flere timer før en evt. hjelp kommer. Men han vet jo innerst inne at staten/forsvaret har spart noen dollar på det, og blir sikkert lykkelig for det. Har selv snakket med fiskere som ligger langt oppe i nord og fisker, og de sier at de føler en ekstra trygghet hver gang de ser Orion over seg, og de vet at Orion kan rekke ut til dem hvis ulykken er ute.

Så har vi anti-ubåt funksjonen. På grunn av at det geografiske område som det Norske Orion dekker, er der det er mest Russisk ubåt-aktivitet i hele verden, så derfor har mannskapene på Norsk Orion-fly utviklet en unik ekspertise som man ikke finner noen annen plass i verden. Denne ekspertisen vil forsvinne, og det vil ta lang tid før noen allierte vil kunne tilegne seg denne. I tillegg, vet jeg av erfaring, at nærvær av andre alliertes enheter i nordøst områdene, gjør Russerne meget aggressive. Alle som jobbet på Orion under den kalde krigen på 70-80 tallet, vet

Maritim overvåking i Nord-områdene

Vår søke Orion overvåkingsfly (flere P-3C og P-3N) har i en årrekke patruljert norskekysten, men er foreslått utfaset av forsvarets planer på grunn av opprøddet levetid. I sitt fagmiljø har FPMR har foreslått å i stedet bruke høyflygende droner i overvåkings-rollen, sammen med mindre bemannede fly og satellitter. Debatten er for lenget i gang.

Av Emma Høist Cullen

Overvåkingsflyet for Luftforsvaret gjenreiser Per Rigmir Rygg, stifter forsvarets maritime luftmakt, at det Andreia ikke videregående. Denne staten har seg seg i på at Rygg er gjengitt klar over at Luftforsvarets driftsbudget i 2015 vil bli redusert under et høyflygende prosjekt som vil bli et konflikt i 2015. Rygg er stifter av Rygg Gruppen, som har utviklet en P-3C-kaptein. Men overvåkings- og lufttransporter, spesielt i Nord, skal fortsett prioritet. Spørsmålet blir da med hvilken overvåkingsfly, og til hvilken pris? Og hva med anti-ubåt-kaptein?

LEVENGTID FORSVARSDIREKTORATET
I 2015 vil overvåkingsflyet, som Forsvarets departement jobber med å utfasete etter Orion-flyene. Men nye typer på det er

innsett med overvåkingsflyet i PD. For PD II sikkerhetspolitisk endring skal vurderes å bli seg til at Forsvaret har kjøpt Boeing's 737 MAX 8 P-8 Poseidon overvåkingsfly, som erstatter de gamle Orion. De skal innføres i 2015, når man ikke trenger å ha en fly i 2015. PD II endring for forsvarets politikk og langtidspolisering, skal deretter være mer positivt innsett for UAV (droner) som er mer tilpasset for Nord. Forsvarets departement har hatt den klare oppfatning at det er PD IV som har ansvar for langtidspolisering, men nå synes det som at PD IV har overført deler av den rollen.

FLYKKE FORSPORT OM KOSTNADSBEREGNINGER
Det merkelige er at når Offisersbladet tar

kontakt med Forsvarets Forskningsinstitutt (FFI), for å få vite mer om beregninger rundt sikkerhetskostnader, driftskostnader, effektivitet, og eventuelle besparelser i forhold til PD II. Men PD II er svært viktig billegene i anskaffelse av store bemannede fly. Den største begrensningen ligger nok i driftskostningene som er svært høye for store bemannede fly. Thales-systemet, som ble presentert på vårt seminar har 4 operatører i motsetning til dagens Orion med et crew på 10-12 personer. For et lite luftfartøy er en slik reduksjon i bemanning et svært positivt effekt på driftskostningene, som igjen gir mer ressurser for mer flytillit til støtte for militære og sivile oppgaver. Sammen med forbedrede driftsmetoder og forskning om sikkerhet av UAV'er kontra store bemannede overvåkingsfly.

Av Emma Høist Cullen

– Anskaffelseskostnaden på de største UAV'ene er for så vidt høy, men behøver for å være realistisk settet, da kan bare mange sensorer samtidig og således er til fordel. Store UAV'er er svært viktig billegene i anskaffelse av store bemannede fly. Den største begrensningen ligger nok i driftskostningene som er svært høye for store bemannede fly. Thales-systemet, som ble presentert på vårt seminar har 4 operatører i motsetning til dagens Orion med et crew på 10-12 personer. For et lite luftfartøy er en slik reduksjon i bemanning et svært positivt effekt på driftskostningene, som igjen gir mer ressurser for mer flytillit til støtte for militære og sivile oppgaver. Sammen med forbedrede driftsmetoder og forskning om sikkerhet av UAV'er kontra store bemannede overvåkingsfly.

NORDOMRÅDET OG ALLIERT SAMARBEID
Kontroll og overvåking av Nordishavet og Barentshavet blir stadig viktigere for både civil og militær sikkerhet. Tilgjengelighet i Nordishavet er stadig økende, og Russlands militære maritime tilstedeværelse i regionen har økt kraftig de siste årene. USANATO har også behov for bedre overvåking, og forbedret anti-ubåt kapasitet. Skandinavisk kjøper av P-8 Poseidon, og USA skal runde opp igjen deler av basen på Kjeftvika, for å kunne operere et stort antall P-8 maritime overvåkingsfly med anti-ubåt kapasitet i våre områder. Og de kommer til å bli det som kan være en spennende tilnærming til en mulig fremtidig løsning. Om Norge skulle kjøpe sin et antall HALCYON droner som erstatter for Orion-flyene, ville man utvilsomt få overvåking og helhetshilde av Nordishavet 24 timer i døgnet. Dessuten sparer det hundretalls millioner i forhold til å kjøpe og operere 4 P-8 Poseidon. For å kompensere for dronens manglende anti-ubåt kapasitet, kan samarbeid med Skandinavien og USA innføres, der disse flyene av P-8 Poseidon kan søge for eventuelle anti-ubåt krigingler. Til gjengjeld kan Norge dele informasjon og overvåkingsdata fra sine droner.

NETTVIRKSAMHET BASERT FORSVAR/SAMTIDIG DEFENSE
Man kan se for seg norsk HALCYON droner som overvåkingsflyet som erstatter P-8 Poseidon. Den skal runde opp igjen deler av basen på Kjeftvika, for å kunne operere et stort antall P-8 maritime overvåkingsfly med anti-ubåt kapasitet i våre områder. Og de kommer til å bli det som kan være en spennende tilnærming til en mulig fremtidig løsning. Om Norge skulle kjøpe sin et antall HALCYON droner som erstatter for Orion-flyene, ville man utvilsomt få overvåking og helhetshilde av Nordishavet 24 timer i døgnet. Dessuten sparer det hundretalls millioner i forhold til å kjøpe og operere 4 P-8 Poseidon. For å kompensere for dronens manglende anti-ubåt kapasitet, kan samarbeid med Skandinavien og USA innføres, der disse flyene av P-8 Poseidon kan søge for eventuelle anti-ubåt krigingler. Til gjengjeld kan Norge dele informasjon og overvåkingsdata fra sine droner.

at de få gangene det var alliert båter med helikopter/fly oppe i nordøst i nære områder av Russland, og gjorde sine "krum-spring", så var russerne veldig aggressiv mot Norsk Orion i lange tider etterpå.

Det artet seg ved at når vi gikk ned for å sjekke russiske militære fartøyer, så skjød de flares mot Orion, og det for å treffe oss, og fulgte oss med sine kanonsystemer. Ellers ved stadig avskjæringer som ble mer og mer aggressive, noe jeg vet meget godt da jeg var med da en Flanker fløy inn i oss og gjorde skade på flyet, noe som gjerne kunne endt med katastrofe for oss.

Så hvis formålet er å gjøre den "kalde krigen" enda kaldere, og gjøre Russerne enda mere aggressive i nordområdene, så er jo taktikken med å bruke alliert i nord ideell.

La oss tenke, at i dårlig vær med lite sikt, og det kommer en ubemannet uidentifisert drone mot et russisk krigsskip, hvem vil satset mye penger på at ikke denne dronen vil bli skutt ned, selv i fredstid? Blir fort litt ekstra driftsutgifter da. Foruten det som er nevnt tidligere, så innhenter vel Orion i tillegg enda flere informasjoner som ingen drone har mulighet for å innhente, noe de som skal vurdere dette burde vite.

MQ-4C Triton er et produkt for fredstid, og kan brukes i krigsområder der motstanderne ikke har annet å forsvare seg med enn bakkevåpen, og tydeligvis fungerer bra der, men i en øst-vest konflikt i nordområdene vil det ikke fungere. Dessverre ser det ut til at Forsvaret mer og mer baserer alle kommunikasjoner og navigasjon på satellitter, og dette gjelder jo kontroll over droner også.

I et tilfelle der det skulle bli en konflikt mellom Russland og NATO, hvem kan være så naive å tro at disse satellittene vil få lov til å henge i fred der oppe? Om de ikke blir skutt ned eller ødelagt på annen måte, så vil en atombombe i rette høyde pga. EMP, blokkere alt av kommunikasjon mellom satellitt-jordoverflate for lang tid, i dager/uker, og selv om selve satellitten vil overleve med sine komponenter, så vil alle styresystemer bli forstyrret slik at de er ubrukelige.

Nå vet vi jo også at nordlys og satellitt-kommunikasjon fungerer dårlig i lag, noe som vil gjøre bruken av droner i våre nordområder veldig ustabil. Og her har jo Russerne vært litt smartere enn vestlige land, de har gamle system intakt enda, som kan ta over når satellittene ikke virker lenger. Et godt eksempel er CW-morse som kommunikasjon, noe russerne fortsatt utdanner sine folk til. Og dette er vel det eneste kommunikasjonsmiddelet som kan fungere i en krigssituasjon. Så for de som er veldig positiv til å bytte ut Orion med drone, og tydeligvis er oppflasket på dataspill, så er ikke den virkelige verden HELT lik den du finner i dataspill.

Jan-Arne Tverbak

For min egen del er det og vemodig å se at en kystkjennskap som har gått i arv fra gamle MTB våpenet og videre til oss i tidlige TBS, nå er benhørlig foreslått lagt på hyllen til fordel for de store sjøslagene og luftmakt fra F35. De som går ut fra sjefskurs fra Stridsbåt 90 er de siste som har kjennskap til norskekysten innerste leder som Storm og Tjeld klasse gjorde erfarant farbart i etterkrigstiden, en arv vi i TBS var stolte etterfølgere av der vi oppdaterte årlig skjuleposisjoner og fjellveggposisjoner kartlagt av MTB skippere på 80 og 90 tallet.

Deler av denne arven var og ivaratett av gamle MTBister i SHV - som og er foreslått nedlagt.

Jeg har to bekymringer og ett ønske:

Før det første så er jeg bekymret for at vårt beste kort i nasjonalt forsvar - nemlig kysten som gir oss en fordel ingen andre nasjoner har i nasjonalt forsvar, er noe som ikke bare har blitt nedprioritert, men faktisk forkastet i den nye LTPen. Dersom KJK med fartøysdivisjonen legges ned eller overføres til en ren bordingsenhet i Bergen, så mister Sjøforsvaret, Forsvaret og Norge de siste skipperne som har oppdatert kunnskap om norskekystens indre leder. Vi er ikke mange, vi er kun 5 igjen i operative stillinger her i dag - vi som pugget kart 19 til 28 utenat. Vi som vet hvor nærmeste land vi kan ligge i kart 35 (Hustadvika) både i svekkelse fra nordvest og i tåke tykk som ull - for å unngå å bli sett av de som må kjøre ytreledet. I kart 46, havstykke syd av Rørvik som har tatt livet av like mange sjømenn som det fins jernsøyler i kartet - der selv dagens MTBer skygger unna, en snarvei gjennom et av Norges farligste farvann - er kun farbart i dag av stridsbåter og SHV med kompetanse for å kunne utnytte denne skjærgården til sin fordel. For ikke å snakke om hvordan en utnytter alle værene nord av Brønnøysund og forbi Vikingen ved polarsirkelen. Kort digresjon - 4 Stridsbåter gjorde at hele styrken med fregatter og korvetter valgte å gå 12 mil vest av kysten forbi Sandnessjøen og sydovert under Cold Response 2016. Bare den visshet om at de 4 stridsbåtene kunne fasilitere og unytte hver eneste meter av «værlendet» og de indre farvannene for skjul og overraskende angrep, med kystjeger mobil om bord med klassisk våpenutrustning som mobil Hellfire etc, gjorde at

hele styrken valgte å velge den ytre vei... 4
stridsbåter mot 2 korvetter og 4 fregatter...

Min neste bekymring er da den militære toppledelse, ja selv internt i Sjøforsvaret som ikke en gang har fått med seg at TBS gikk inn i KJK for et år siden. *At de selv forslo denne integreringen allerede i 2013.* (Vi er spesifikt nevnt både i FMR og LTP, som TBS. Det omtales helt spesifikt at "Kystjegerkommandoen og TBS", det er og referert til at TBS i Bergen skal legges ned - vi flyttet som kjent opp til harstad 1. august 2014) De velger å neglisjere det faktum at det er kun Fartøysdivisjonen og SHV som nå har oppdatert erfaring og kompetanse på de farbare indreledene langs kysten. Kystkorvettene har delvis denne kompetansen, men når du er 13m bred og stikker 2m, samt har en prislapp samlet sett på over én mrd per skrog, så er det gitt at en ikke seiler de innerste og mest beskyttede ledene lenger. Ikke kan de ligge langs fjell, eller ankre opp i fjær i holdeposisjoner - utnytte farvann og teig for å overraske. *Kompetansen på Norges største fordel virker enten å ha blitt oversett med vilje eller av ren uvitenhet.* Begge deler er for meg like graverende, det øker ikke akkurat tilliten til våres øverste ledere når noe så åpenbart blir nedprioritert.

Det er mange ting som for meg skurrer i både FMR og LTP. Fra helikopter til Rygge, samle alle F35 et sted der hangard består av tynn teltduk, satse på at fregattene alene skal beskytte Norge langt fra kysten, fjerne den siste gjenlevende erfaringen fra MTB mijøet og forankringen til den vanlige mannen i gaten med SHV. Listen er lang. Hvor kommer disse "ekspertforslagene" fra?

- Når det kommer til utredning av landmakt så har jeg for lite erfaring og kompetanse til å si noe om det, men jeg registrerer der, som hos oss, at de som kan det taktske, de som vet hva som trengs, de blir langt i fra lyttet til.

Når kan en stille spørsmål om FMR faktisk er basert på eksperter?

Så et lite ønske til dere som redaksjon. jeg vil anbefale dere for landets fremtid og sjøforsvarets arv å gjøre det. Kan dere sende meg den artikkelen i utgave 5, 2015 i digitalt format - for å distribuere som et informativt skriv om hvilke prosesser KJK og stridsbåt 90 har gått igjennom. Jeg vet jeg finner den i arkivene våres her i KJK, men jeg ønsker å referere til både år og utgavenummer hos dere der den distribueres videre - da som et informativt skriv til adressatene på hva vi har vært igjennom og hva vi har omstilt oss til de siste årene.

KL Henrik Holmberg
Divisjoinsjef Fartøysdivisjonen
KJK/MJV

Kystjegerne re-integrert i Sjøforsvaret

Jegernes raske ribber sørger for rask innsettning under oppdrag.

A photograph of a white Coast Guard cutter on the water. A crew member in a yellow survival suit is visible on the deck. The sea is blue with white wake, and the sky is clear.

Kystjegerkommandoen (KJK) i Harstad er endelig reintegrert i Sjøforsvaret etter de hektiske årene i Afghanistan der mer eller mindre hele avdelingen var mellom 2005 og 2012. Etterpå har man jobbet hardt med en handlingsplan i regi av Sjøforsvarets taktiske gruppe og råd for å re-etablere toppkompetanse i maritim Istar, bording og skyting med Hellfire og tyngre våpen. Årene i krigssonen ga KJK høy stridskompetanse og et medaljeryss av de sjeldne.

TEKST: TOR MUSEBY
FOTO: FORSVARET

Nå er komme opp på sitt gamle maritime nivå og de trente Kystjegerne inntar med marinen enheter. Taktisk Båtskvadron og Stridsbåt90 samt Minedykkerkommandoen. At de er der skal være ble vist under Active Endeavour og Operasjon Reczry i Middelhavet i 2013-14. Den sistnevnte operasjonen gjaldt fjerningen av de kjemiske våpen fra Syria.

FLYTTET TIL HARSTAD
Stridsbåtene ble i august 2014 permanent flyttet fra Rameund til Harstadbotnen, noen kilometer sør for basen på Trondenes. Fra 1. august i år underlegges de

Kystjegerkommandoen, som alltid har vært den største brukeren. Båtene er i mellomtiden blitt oppgradert av FLO på Ramsund, med nye navigasjonshjelpemidler, ny våpenutrustning og brosenning, samt nytt fremdriftsmaskineri som igrøt øker farten til over 40 knop. Det brukes vann-jet. Siden de bare stiller 80 cm dykk kan de ta seg frem der ingen andre marinfartøyer kan gå. Våpensystemet består av 12,7 mm, og 40 mm samt Heifire. Missilet kan ikke skytes mot flåttedyr, men stridstribene fosselt, med små maskin for settes på land før skyting. Svenska AMOS 120 mm morter ble lenge vurdert som alternativ, men de var for tungt og for kraftig for de små SB90 (15 tonn, 16 m. lange). Dette våpenet passer på de nye svenske Stridsbåt

2010 på 56 ton og en længde på 24 m.

– Stridsbåd 90, som Sjøforsvaret kjøpte på ordre fra Forsvaret i 1997, er nå på vei til, men den ballistiske beskyttelsen kunne ha vært bedre, sier kaptein Ole Janitz, sjef KJFK.

Janitz fremhever at de oppgraderte stridsbåtene gir kystjegerne takelags sjømobilitet som gjør dem i stand til å forflytte seg raskt for å detektere, lokalisere, identifisere og bekjempe fiendtlige mål.

Båtene er også viktige for uttrekning av personer som har havnet i vannet, og som kan støtte bardingssesjoner. Nå jobbes det med et prosjekt på rundt 50 millioner kroner for en havn for stridsbåtene på Ringberg på Trondheims øya. Det vil gi kystjegerne enda større fartsevne på finansieringsnivå.

Segerne er godt utrustet
for fart på sjøen.

MANGE VIL TIL KJØK

Han vil ikke angi det nøyaktige tallet på kjøystyrene, men tallfeistene som grovt fra 100 til 150. "Og jeg har hørt om en eller to "over 100, men under 200". Og så tallet på stridestøper som er blitt plassert i Harstad og er gradert.

Janitz fra de mannskapene han ønsker. Opp til 250 menn og kvinner søker seg Harstad i år. Grunnutdannelse er ett år, så selles det om et eller to ganger. Da sitt KJØK igjen med 4-8 menn som tilbys kontrakt og ett års videre utdanning for bli operatører. Det er også noen kvinner avdelingen. Det er et tilsvarende løp for Taktisk båtskadet og stridestøper. De er ikke lenger et problem med å få fatt på maskinister. Derimot er det litt utfordrende å få fatt på skipsjefene.

Det øves daglig i Harstadområdet. Noe

utenfor porten er vi i treningsmodus når briiter og nederlenderne er på Allie treningssenter i Åsgården leir i nærheten, er det et aktivt samvirke med 2-3 minutters hvert år. Dessuten delta på kurser og øving i inn- og utland for lære av de beste. Og fortsatt har vi kjegere i Afghanistan. Kort sagt er vi en koeftektiv og billig avdeling bestående bare av betal som har lang ståtid ditto eraring, sier Janitz.

han. Han gikk på vakt om natten og stanset det første angrepet. Selv om ble skret forstapte han kampen til av laget var på beina. Det var den fjor at Krigskorset ble konvertert til Krigsmedaljen.

Fra før av har tre menn Krigsmedaljen stjerne: Kristian Lin, Simon og Andreas Edjarn som alle omkom 27.6. 2010 sammen med Trond Rø. Marinejegerkommandoen da kjørte gikk på en mine. 10 har Krigsmedaljen til har medalje for edel død, 15 har skret i strid, 7 har innsatsmedalje rosett og 10 har fått innsatsmedalje. Dette er mye for en så liten avdeling. Janit til Offiserbladet.

ig
i han
esten
mai i
il

haljen
Fokle,
m den
e fra
eyot
aljen,
alje for
med
n.
g, sier

igjen
siste

KLH
Divisj
K7K/

Henrik Holmberg
 Poeningsjef Fartøy
 M7V

g
sdivisjonen

ss til de

I kampklar stand

Uansett fremtidig struktur for Hæren er det nødvendige behov som må dekkes snarest. Forsvaret må settes i kampklar stand nå. Regjeringens Langtidsplan for forsvarssektoren (LTP) som ble lagt frem 17. juni, etterlot ikke tvil om at regjeringen godtar forsvarssjefens premisser for forsvarspolitikken. Det gjelder både den skjerpede sikkerhetspolitiske utviklingen, og behovet for betydelig styrking av vårt nasjonale forsvar. Videre synes regjeringen å godta at styrkelsen i de første 2-4 årene må konsentreres om å sette eksisterende avdelinger, fartøyer og fly i kampklar stand, etter mange års underfinansiering av personelloppsetninger, vedlikehold, beholdninger og øvinger.

På det overordnede plan er det godt samsvar mellom forsvarssjefens Fagmilitære råd (FMR) av 1. oktober 2015, og Langtidsplanen. Men på to helt sentrale punkter er signalene hittil så avvikende at det kan undergrave anbefalingen i FMR ganske alvorlig.

Det første gjelder økonomien. FMR forutsetter budsjettøkninger på 3 mrd. kr. for hvert av de kommende fire år, dvs. 3 mrd. over 2016 nivå for 2017, 6 mrd. for 2018, 9 mrd. for 2019 og endelig 12 mrd. over 2016 nivå for 2020. Om disse forutsetningen sier regjeringen ikke annet enn at den forutsetter at budsjettet for 2020 (tre budsjetttrunder etter neste stortingsvalg) vil være øket med 7,2 mrd. kr over 2016-nivå. Altså ikke et ord om hva regjeringen tenker om budsjettnivå for 2017 og 2018, som den selv har budsjettansvar for. Heller ikke sommerens politiske høyttanking har røpet noe. Da er det kanskje grunn til å frykte det verste?

Så har vi den dype uenigheten pensjonerte hæroffiserer imellom (for eksempel general Sverre Diesen og generalløytnant Robert Mood) om Hærens fremtidig utvikling. Denne uenigheten skal øyensynlig brukes som påskudd for lavere budsjettøkninger i påvente av utredninger. Men her er det altså snakk om påskudd. Uansett fremtidig struktur for Hæren er det nødvendige behov som må dekkes snarest. Det gjelder å styrke bemanning, beholdninger og øvinger for dagens avdelinger. Det gjelder også, som eksempel, å påbegynne anskaffelse av helikoptre som vil gi Hæren en sårt tiltrengt styrkelse av operasjonelle mobilitet, og det gjelder styrking av taktisk luftvern.

Den sikkerhetspolitiske situasjonen er ikke slik at vi kan forlenge linjen fra 1990-årene med først å forsømme/ nedlegge det vi har, og så stå uten kapasiteter i ti år mens vi venter på den mer moderne løsningen. Jf. marinefartøyer og luftvern. I dagens situasjon er det vanskelig å se noe forsvarlig alternativ til forsvarssjefens plan for først å sette det forsvaret vi har i kampklar stand, og dernest gå løs på mer langsiktige og krevende omstillinger som spesielt den teknologiske utvikling vil kreve.

Utfordringen for regjeringen er å behandle forsvarsbudsjettet på et nasjonalt, forsvarspolitisk nivå, i tråd med de strategiske vurderingene i dens egen Langtidsplan.

Alternativet er å frikoble budsjettbehandlingen fra de forsvars- og sikkerhets-

politiske vurderingene. I så fall overlates budsjettbehandlingen til den vanlige dragkampen mellom sektorinteresser, og forsvarssjefens anbefaling reduseres til et seminartema uten politisk gjennomslag.

Nils Holme
tidligere sjef FFI

JUBILEUMSAMLING FOR KULL I BSIS -1976-77

Helgen 19. – 21. august møttes 32 av 58 befalelever fra kull ved BSIS 1976-77 på Heistadmoen.

«KULLBILDE – KULL I – BSIS 1976-77 – 40 ÅR ETTER»

Anledningen var å markere 40-års jubileum fra kullet. For mange var dette et første gjensyn med gamle kamerater etter alle disse årene. Foruten en festmiddag lørdag kveld, var det satt sammen et program som omfattet vandring i «stubbmarka», diskusjon om Forsvarets fremtid og mye mimring fra befalskoleåret. Et år som alle ga uttrykk for hadde vært av stor personlig betydning videre utvikling i livet.

I de mange av talene under middagen, ble ordene som kameratskap og lagånd stadig gjentatt, og i fare for å være noe subjektiv, ble kullet beskjedent nok, omtalt som tidenes beste. Vi gjennomførte også en konkurranse i presisjonskast håndgranat, og resultatene her avslørte at gamle kunster ikke var glemt. Før samlingen ble oppløst, ble det fra mange uttrykt ønske om at vi ikke må la det gå 40 år til neste samling!

Seilflyveteraner møttes igjen på Hokksund flyplass

Gutta som fløy aktivt på 70-tallet, møttes igjen på gress-stripen i Hokksund.

I dag en sann blanding av alle yrkesgrupper. Flere flygere uten forsvarsbakgrunn, redaktører, flymekanikere, men også flere tidligere F-5 og F-16 flygere.

Flere av «jagergutta» fløyflyr i SAS (Braathens og Widerøe), etter karrieren i Luftforsvaret.

For det var nemlig slik i de gode gamle dager, at seilflyging var rekrutterings-arena til utdanning som flyger i Luftforsvaret. Det var et utstrakt samarbeid mellom Luftforsvaret og Norsk Aero Klubb (NAK). Flere av oss fikk delta på de som het International Air Cadet Exchange, til USA og eksempelvis Israel. Luftforsvaret sponset. Kjente fjes som Arvid Laug, Ole Jørgensen og Nils Olav Nyhlen Andersen var å se av de gamle jagerfly-gutta.

Einar Holst Clausen

SJEFSSKIFTE VED JOINT WARFARE CENTRE

Torsdag 21. juli 2016 overtok den polske brigadegeneralen (Hæren) Andrzej Reudowicz som øverstkommanderende for NATOs Joint Warfare Centre (JWC). Innsettelsen av JWCs nye sjef ble foretatt av NATOs øverstkommanderende for den allierte transformasjonskommando (SACT), General Denis Mercier fra det franske luftforsvaret.

Brigadegeneral Reudowicz overtok stillingen etter den tyske generalmajoren Reinhard Wolski, som har ledet NATO-basen siden 24. september 2014. Brigadegeneral Reudowicz kommer fra stillingen som leder for 12. Polske mekaniserte divisjon i Szczecin. I 1984 avla han eksamen ved Mechanized Forces College i Wrocław. I ettertid har han gjennomgått flere treningsopplegg, kurs og andre studier, bl.a. universitets- og høyere utdanning ved National Defence Academy (1994-2008). Han har også holdt posten som både stabssjef og kommanderende general under flere viktige oppdrag i og utenfor Polen, som bl.a. i Irak og Afghanistan.

I sin tiltredelsestale fremhevet Brigadegeneralen JWCs gode omdømme i NATO: «Jeg ser at alt er på plass her, men jeg ønsker definitivt å legge til mine egne farger i JWCs fargepalett. Med et politisk og militært verdensbilde som endrer seg raskt bør vi være svært tilpasningsdyktige, fleksible og mottakelige for nye ideer.»

COMMANDER

Brigadier General Andrzej Reudowicz
Polish Army

J
O
I
N
T

W
A
R
F
A
R
E

C
E
N
T
R
E

Brigadier General Andrzej Reudowicz was born on 19 November 1961 in Poznań, Poland. He started his military service in 1980. In 1984, he graduated from the Mechanized Forces College in Wrocław, but has since completed many courses, training and studies, including university and post-graduate studies at the National Defence Academy (1994, 2008). After graduating from the Academy, he was promoted to the rank of Brigadier General on 15 August 2008. He continued his education and in 2013 he completed the International Capstone Course (Rome).

His professional military career started in 1984 as a platoon leader for the 41st Mechanized Regiment in Szczecin. In 1987, he was appointed Commander of the Mechanized Company, and in 1990 he assumed the role of Chief of Staff of the Mechanized Battalion. In 1994, he was appointed Battalion Commander of the 33rd Mechanized Regiment, Budowo. In 1995, he was nominated as Chief of Staff/Deputy Commander in the newly formed 13th Mechanized Brigade, Gdansk. In 1998, he was assigned to the Land Forces Command Operational Planning Branch where he served until 2002. Following the accession of Poland to the Alliance, he was engaged in preparing and developing NATO operational planning and participated in Poland's first NATO exercise series. He was the first representative of the Polish Land Forces involved in Operation Enduring Freedom and took part in the mission as a member of the Polish Liaison Team working at U.S. CENTCOM, Tampa (2001-2002). In his later career Brigadier General Reudowicz has assumed positions such as the Deputy Commander of the 15th Mechanized Brigade (2002-2004), main specialist and then Chief of the G-3 Land Operations Management in Land Forces Command (2005-2006) and Commander of the 10th Armored Cavalry Brigade in Świętokrzyszów (2008-2011). In 2005, he was appointed Special Advisor to the Commander of the Multinational Division Central – southern Iraq. He was also Commander of the 8th rotation of the Polish Military Contingent in Afghanistan (2010-2011) and he also served as Commander Chief of Command Centre of Services Operational Headquarters (2011-2013) and Chief of the Team in the Organizational Group of the General Services Command (2013). He was then assigned as Chief of the Aeromobile and Mechanized Forces Management in the Land Forces Inspectorate (2014-2015). In 23 November 2015, he was appointed Commander of the 12th Mechanized Division in Szczecin.

Brigadier General Reudowicz took over the command of NATO's Joint Warfare Centre (JWC) and thereby became the Centre's eighth Commander on 21 July 2016. His awards and decorations include Order of Army Cross, Silver Cross of Merit, Gold Medal of Merit for National Defence, Meritorious Service Medal, Star of Iraq, Star of Afghanistan, NATO ISAF Medal from the NATO Secretary General, amongst others. He is also a Mace Prize winner, which is the Polish award for innovation and creativity. Brigadier General Reudowicz was also acknowledged in the "Book of Honour of the Polish Army" (2011) for his exceptional achievements in service, including training in peacetime. From September 2011, Brigadier General Reudowicz also became the Chancellor of the Order of Army Cross.

He and his wife Jolanta have been married for 23 years, and they have two children. He enjoys history, philosophy and literature, and is a dedicated skier.

General Mercier gir over JWC flagget til BG Reudowicz

Det svenske luftforsva

feiret 90 år

Malmen flystasjon og helikopterbase utenfor Linköping var arenaen for en av de største markeringene i Europa med både internasjonalt symposium med luftforsvarsledelsen i en rekke Europeiske land og påfølgende to dagers flyshow for alle og enhver.

Her er svenske selvproduserte jagerfly på rekke og rad.

Her snakker vi jager fra epoken rundt første verdenskrig!

VIP-bordet under Symposiumet med Kong Carl Gustav med gjester.

TEKST & FOTO: EINAR HOLST CLAUSEN

ET SOLID LUFTFORSVAR TIL FORSVAR AV EGET TERRITORIUM

Det svenske luftforsvaret har en lang og stolt historie, ikke minst fordi Sverige nesten uten unntak har bygget sine fly selv. I den kalde krigs tid, hadde Sverige ett av verdens største luftforsvar. Ikke nok med at de hadde et stort antall jagerfly, men de hadde over tid utviklet jagerfly som kunne operere fra små og korte improviserte flystriper, slik som eksempelvis Saab Draken, Saab Viggen og nå JAS Gripen. I tillegg til

alle flybasene, var veinettet utbygget slik at de kunne benyttes til avgang og landing, og det fantes et uttall av utplasseringshangarer rundt om i de svenske skoger. Strategisk og beredskapsmessig genialt. I senere tid er dette konseptet lagt mer eller mindre på is på grunn av manglende økonomi, samt at antall fly er sterkt redusert i forhold til storhetstiden. Så skal det også sies at Sverige på helikopter og transportflysiden, har måttet kjøpe dette ute på verdensmarkedet. Uansett så har Sverige alltid hatt et luftforsvar som skal være tilstrekkelig for å forsvare sitt eget territorium.

INTERNASJONALT SYMPOSIUM PÅ 90-ÅRS DAGEN

Offisersbladet var invitert til Malmen på både Symposium den 26. august og flyshow den 27. august. På Symposiumet var øverstkommanderende for luftforsvaret i Sverige, Finland, Danmark, Estland, Latvia, Litauen, Polen og Tyskland til stede, i tillegg til stabssjefene i det Amerikanske og Canadiske luftforsvaret. Kong Carl Gustav, forsvarssjef Michael Bydén og en rekke andre generaler overvar også debatten. Den handlet i korthet om Østersjøproblematikken og økt Russisk tilstedeværelse.

Svenskenes pensjonerte multirolle jagerfly 70/80-tallet Saab Viggen.

Svenskenes stolthet i dag, multirolle jagerflyet JAS Gripen.

Til sammen over 120.000 mennesker møtte frem på Malmen fredag og lørdag.

værelse, samt den aggressive opptreden Russerne i stadig større grad viser. De Baltiske landenes økende usikkerhet var selvfølgelig et tema, samt hvordan allierte kan bidra til mer stabile forhold i regionen (byrdefordeling). En interessant debatt. Norge glimret så vidt jeg kunne se med sitt fravær, hvis de i det hele tatt var invitert?

ET AV EUROPAS STØRSTE FLYSHOW, ELLER FLYGDAGAR SOM SVENSKENE KALLER DET

Malmen er en enorm flybase utenfor Linköping, der i hovedsak helikopterflotiljen

med Black Hawk helikoptre holder til. På flydagene fredag og lørdag ble flystasjonen invadert av til sammen over 120.000 tilskuere! Noe som tyder på stor interesse og stor støtte i det sivile samfunnet. På området fikk vi ikke bare se hele produksjonslinjen av svenske jagerfly frem til i dag, men de hadde alle flyoppvisning som klart viste at dette var moderne jagerfly i sin tid! Så hadde svenskene også invitert inn F-16, F-15 og F-18 som viste seg frem med dun-der og brak over publikum. Mengder av historisk ikke-flygende forsvarsmateriell var utstilt over hele basen (mest svensk

materiell), i tillegg svensk forsvarsindustri som både viste frem svensk overvåkingsfly, svensk topp moderne radarsystemer og bakke/luft raketter (mye fra Saab). Foruten alt dette, var det selvfølgelig et utall salgsboder med både mat/drikke, suvenirer og mange informasjons-stands. Det var i matbodene det var lengst køer! En fantastisk dag på Malmen der det svenske luftforsvaret og forsvarrets om helhet fikk vist seg frem på en imponerende måte, ikke bare materielt, men også måten alt var organisert på.

Arcteryx Alpha LT Gen 2 Jakke

Jakken er av N40p-X GORE-TEX 3L stoff som effektivt leder fukt bort fra kroppen.

4489,-

Suunto Traverse Stealth

Spesialtilpassede funksjoner for jakt og fiske!

~~Før: 4700,-~~

4537,-

Adidas GSG 9.2

Lette og luftige støvler som tåler de tøffeste forhold.

~~Før: 1999,-~~

1599,-

Milrab Beredskapsbag 90L

Beredskapsbag som er laget for å tåle fukt og tøffe værforhold.

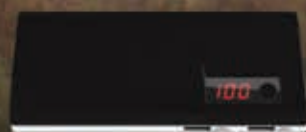
~~Før: 800,-~~

673,-

Garmin fenix 3 Sapphire HR
Stilig, robust design og pulsmåling på håndleddet.

5399,-

Proton Spark 13000mAh
Unik Powerbank med LED-lykt, SOS og strobe funksjon.

378,-

Milrab Alpha 90L Sekk
Med avansert bæresystem, enkel tilgang, forsterket bunn med mer.

2828,-

Surefire EP3 Sonic Defender
Stopper skadelige lydnivåer uten å forstyrre vanlige lyder.

208,-

GÅ INN PÅ BFO.MILRAB.NO FOR FLERE TILBUD

DYNEKILEN

«Denne havn Dynekilden ligger temmelig langt op i Landet imellem mangfoldige Klipper og Skiaer som man maae passere forend man kan komme ind i den». I år er det 300 år siden Tordenskjold vant en av sine største seire i denne trange havnen ved svenskegrensen.

Av TROND SÆTRE

I juni 1715 ble den svenske fregatten «Vita Örn» erobret av daværende kapteinløytnant Peter Wessel under et sjøslag sør for Lolland i Danmark. Som belønning fikk Wessel kommandoen over skipet, som ble omdøpt til «Hvide Örn». I tiden etterpå viste Wessel seg gang på gang som en dristig og dyktig sjøoffiser i slag og trefninger under den store nordiske krig. 24. februar ble han adlet av kong Fredrik 4., og fikk navnet Tordenskjold. Bare få dager etter adlingen gikk Karl 12. til angrep på Norge.

Den svenske invasjonen var et lynangrep med relativt få og beskjedent utrustede styrker. Karl 12. kom inn fra sørøst gjennom ruten Holmedal-Höland med rundt 300 mann, mens guvernør Carl Gustaf Mörner angrep fra sør forbi Fredrikshald (Halden) med ca. 4000 mann. Planen var å utføre en knipetangmanøver for å erobre Kristiania og knuse den norske hæren. Men denne taktikken forutsatte at forsvaret sendte hæren sin ut i en direkte konfrontasjon. Det gjorde det norske forsvaret ikke; hæren ble trukket ut av Kristiania til en forsvarsstilling ved Gjellebekk, som lå sørvest mellom Kristiania og Drammen. Strategien lyktes i å slite ut den dårlig bemidlede svenske hæren, godt hjulpet av det harde senvintersværet i mars 1716. Men nordmennene hadde lagt sin forskansning og brystvern så høyt at et direkte angrep ville være vanskelig selv uten snø. Karl 12. måtte slå retrett.

I mellomtida ble «Hvide Örn» i første omgang satt i transport av tropper og utstyr til Norge, og Peter Wessel Tordenskjold fikk

ordre om å melde seg hos kommandøren for sjøforsvaret i Norge, Kristian Karl Gabel. Han kom fram tidsnok til å delta i et angrep på den svenske transportflåten ved Strömstad, men han og Gabel lyktes ikke med å komme tett nok på transportfartøyene, som dro videre mot Dynekilen fjord i Bohuslän. Men det ga Tordenskjold ideen til hvordan han kunne knuse den svenske transportflåten.

Dynekilten var trang, og et angrep her innebar høy risiko. Innløpet til havnen var fem kilometer langt, full av skjær, og på det trangeste var fjorden mellom 50 og 100 meter. Innerst hvor transportflåten hadde lagt til kai, var den bare to kilometer bred. Fjorden var omkranset av svaberg.

I juni 1716 kom Tordenskjold til København for å diskutere krigføring med sin venn generaladmiral Ulrik Christian Gyldenløve. Han ba om å få kommandoen over en eskadre med grunne fartøyer. Med dem ville han forsere Svinesund og bringe forsyninger til Fredrikshald, som var beleiret av svenskene. Videre nevnte han «de slemme galeer som endnu holder sig ved sine forige Stræder, en Mil fra de Norske Grendser» (Dynekilten er en mil fra den norske grensen), og uttrykte ønsket om å angripe disse. Fredrikshaldplanen måtte oppgis grunnet den svenske kontrollen av innløpet Svinesund. Fra København kom det i stedet klarsignal til å angripe Dynekilen, og Tordenskjolds eskadre dro fra kongens by den 2. juli.

Tordenskjold var kjent for å ta initiativ og ansvar. De historiske kildene tyder på at han sannsynligvis tok beslutningen om å gå inn i Dynekilen uten å drøfte saken med Gabel. Vinden var gunstig, og overraskelsesmo-

mentet var til stede. Dette ville han utnytte. Klokka seks om morgenen den 8. juli 1716 gled eskadren hans inn i fjorden.

Eskadren besto av to fregatter, to stykkprammer og tre galeier. De svenske transportskipene i Dynekilen var beskyttet av en stykkpram, sju galeier og fem andre fartøyer. Nordmennene hadde 900 mann og 139 kanoner, mot ca. 1200 mann og 117 kanoner hos svenskene. Tordenskjold gikk opp på en klippe for å rekognosere, og tilfreds slo han fast at de svenske fartøyene ikke var klargjort til kamp.

Klokka åtte om morgenen startet slaget da flaggskipet «Hjelperen» og stykkprammen «Arca Noë» åpnet ild. En time senere kunne også «Hvide Örn» sikte inn kanonene sine. I ellevetiden om formiddagen beordret Tordenskjold skipene sine tettere på fienden, og fikk prammene sendt nær nok opp til landbatteriet under støtteild fra «Hvide Örn». Etter den intense beskytningen på nært hold sendte han inn to galeier for å fordrive besetningen fra landbatteriet og ødelegge kanonene. Svenskene senket eller brente selv deler av flåten sin, og ved middagstid hadde den svenske ildgivningen stilnet. Tordenskjold fikk med seg en stykkpram, fem handelskip, fem galeier og tre mindre fartøyer ut av den trange fjorden.

De norske tapstallene fra slaget er godt kjente: 19 døde og 67 sårede. De svenske tapstallene er langt mer usikre, men man antar at de var betydelige. For den svenske hæren var det likevel tapet av lasten som sved mest. Hele beleiringshærens artilleri, til en verdi på mellom 100 000 og 150 000 riksdaler, gikk tapt.

Som kjent gjorde ikke slaget i Dynekilen slutten på den store nordiske krig. Karl 12. prøvde å ufarliggjøre nederlaget som best han kunne, og skrev om slaget at «De fiendtlige fartøyerne har narret galeiene våre og overrumplet dem i havnen, og tatt noen av dem med seg. Men de fleste av våre folk har reddet seg i land.» Svenskene trakk seg ut, men erfaringene fra blant annet Dynekilen inspirerte kongen til å bruke de neste to årene på intens planlegging av et nytt felttog i Norge. Alle vet hvordan det gikk.

Dynekilten gjorde altså ikke helt slutt på den store nordiske krig i Norge. Likevel blir den regnet som en av de største militære begivenhetene i norgeshistorien, og viktig faktor i styrkingen av den norske nasjonalfølelsen i årene fram mot 1814. 90 % av Tordenskjolds mannskap var nordmenn, noe som styrket kampmoralen. De kjempet jo for sitt eget land.

Amerikansk styrkeoppbyg

I 2013 ble den siste amerikanske panservogn skipet fra Europa hjem til USA. Men allerede året etter ble den første fraktet tilbake igjen. Mellom de to hendelsene annekterte Putin Krim og angrep Ukrainas sør-østlige hjørne. I dag har US Army 30.000 mann stasjonert i Tyskland og Italia. Styrkene har også et stigende øvelsesnivå.

Av: TOR HUSBY

Opplysningene, som ikke nettopp vitner om at USA vender Europa ryggen, ble fremlagt av generalmajor Duane A. Gamble, Commander of the 21st Theater Sustainment Command (Europe), under et godt besøkt sikkerhetspolitisk seminar i Institutt for forsvarsstudier i sommer.

General Gamble presiserte at USA ikke er en outsider når det gjaldt europeisk sikkerhet. US Army Europe støtter ikke bare NATO, men er en integrert del av alliansen. USA har ikke minst vært veldig aktiv med å støtte de baltiske landene. Russland oppfører seg på en måte som er farlig både for Europa og USA. Urovekkende er at Russland gir atomvåpnene større og større plass i sin strategi. Professor Kori Schake, Hoover Institution Stanford University, bedømte USAs aktivitet i Europa som svært aktiv. Men hele Europa burde legge mye større vekt på å berolige Baltikum. Nederlands militære representant til NATO, general-løytnant Jan Broeks, understreket at alliansen ikke vil tolerere noen krenkelser av baltisk territorium.

TRUSSELBILDET

Statssekretær Øystein Bø, Forsvarsdepartementet, fremhevet at potensielle trusler mot de nordiske og baltiske områder henger tett sammen. Selv om Russland ikke er en militær trussel mot NATO i dag, skjer det en sterk russisk oppbygging i nord. I 2014 opprettet landet en ny arktisk kommando i Severomorsk på Kola underlagt sjefen for Nordflåten. I 2015 la den nye russiske maritime doktrine opp til forhøyet nærvær i det høye nord samtidig som landet foretar en urovekkende økning i "snap"-øvelser (plutselige øvelser som ikke varsles) kombinert med sofistikert trening og øving. Nye russiske strategiske atomubåter med Bulava missiler er kommet inn i Nordflåten, andre ubåter med både konvensjonelle og atommissiler blir også operative, mens langtrekkende kryssermissiler beregnet for land-, sjø-, og flyplattformer er innført. I de siste år har man sett at bombeflytokter fra Kola ned mot Island og Storbritannia skjer oftere. Russland blir i økende grad i stand til å gjennomføre anti-adgangs operasjoner og

områdenektelser i Nord Atlanteren, særlig nord-øst for GIUK-gapet (Grønland, Island, United Kingdom).

Samtidig har NATOs evner til å gi assistanse over Atlanteren minsket. Balansen kan skifte i russisk favør. Alliansen må revurdere hva som skal gjøres for å sikre de transatlantiske sjøforbindelser. Det strategiske miljøet er i endring. Norges posisjon er at NATO må investere i høyverdige maritime kapasiteter og utvikle våpensystemer som kan bidra til bevegelsesfriheten til sjøs for å holde sjøforbindelsene åpne. Norge kan ikke risikere at våre allierte nektes adgang til våre ansvarsområder. 80 prosent av havområdet

som Norge har jurisdiksjon over, ligger nord for polarsirkelen. For det andre må NATOs kommando- og kontroll mekanismer forbedres, bl.a. gjennom nærmere samarbeider mellom de nasjonale hovedkvarterene og NATOs kommandostruktur. For det tredje trenger vi en oppdatert kriseplan for Norge og de maritime flankene. Disse planene må følges av alliert tilstedeværelse, trening og øvelser.

Arbeidet med disse planene er kommet godt i gang.

NYE SIGNALER

Som svar på den økte russiske militære aktiviteten har USA signalisert at landet

Abrams stridsvogn ruller ut fra fjellanlegg i Trøndelag.

Soldater i den nye Russiske arktiske styrken.

ging i Europa

kan gjenoppta sine maritime flyoperasjoner fra Island, mens Storbritannia har annonsert planer om å investere i nye patruljefly basert i Skottland. Også Frankrike har vist overvåking, øving og trening i det høye nord større oppmerksomhet. Forhåndslagrene til det amerikanske marinekorpset i Norge er et håndfast bevis på USAs forpliktelser overfor Norge. Norske avdelinger i alle forsvarsgrener øver og trener regelmessig med amerikanske og andre allierte styrker. Senere hadde Øystein Bø møte med sin motpart statssekretær Janis Garisons i Latvias FD.

– Norge har et meget godt forsvarssamarbeid med Latvia – i NATO, nordisk-baltisk og bilateralt. Felles erfaringer fra Meymaneh i Afghanistan har lagt grunnlaget for et tett bilateralt samarbeid, særlig når det gjelder spesialstyrker. Norske styrker øver og trener regelmessig i Baltikum. Forsvaret deltar også med personell til NATOs Force Integration Unit i Latvia, opplyste statssekretæren.

”ALDRI MER 1940”!

Russland foretar serier av aggressive øvelser rundt Baltikum. Vi utelukker ikke noen eventualiteter, men vi vil ikke la oss okkupere som i 1940. Skulle for eksempel ”grønne menn” i umerkede uniformer dukke opp innenfor grensene våre, vil vi skyte dem, forsikrer statssekretær Janis Garisons i forsvarsdepartementet i Latvia overfor Offisersbladet.

De baltiske land har vært utsatt for daglige doser av hybrid russisk krigføring siden uavhengigheten i 1991. Janis Garisons fremholder at det er flere årsaker til denne russiske aggressiviteten. En av de viktigste er at president Putin ønsker å gjenskape Sovjetunionens militærmakt og militære ære ved å vise at Russland er en stormakt på samme nivå. Men Putins Donbas-strategi i Ukraina har vært en grunnleggende fiasko. Ut over dette er det vanskelig å gjette hva som er Russlands egentlige hensikter, mener han.

LIGGER ØNSKER OM Å FÅ TILBAKE BASER I BALTIKUM BAK AGGRESSIVITETEN?

– Vi tror ikke de ønsker nye baser etter at de måtte forlate dem i 1994. Baser i Baltikum er neppe så viktige. De er mer av symbolsk art og relativt til USA..

ER DERE FORNØYD MED STØTTEN FRA NATO?

– Vi er generelt fornøyd med den. Men det er også nødvendig med nærmere samarbeid mellom medlemslandene og hvert land må investere mer i sitt eget forsvar. Opprettelsen av NATOs nye raske reaksjonsstyrke i 2015 (Very High Readiness Joint Task Force) utgjør ikke en full respons på utviklingen.

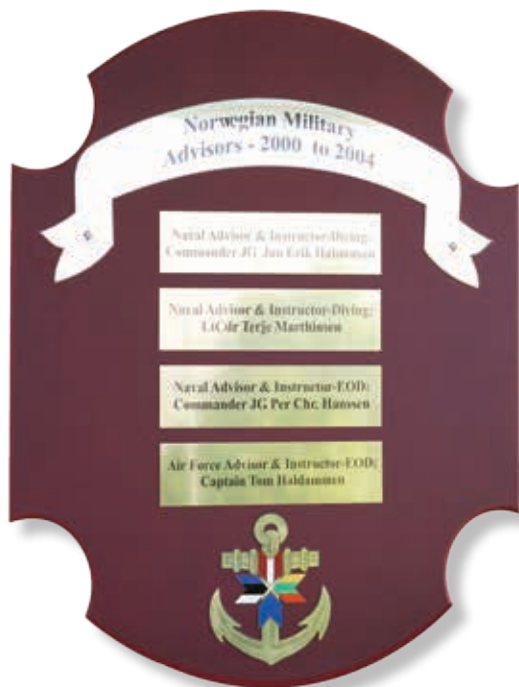
Statssekretær Janis Garisons.
Foto: Tor Husby

Besøk hos Latvia Naval

– en avdeling med sterk tilknytning til Norge

Trykktank, Maj Vikås og
Løytnant Marcinkus.

Skjold – Norsk støtte 2000-2004.

Dykkertank.

TEKST OG FOTO: MAJOR BJØRN VIKÅS

Med bakgrunn som stabsoffiser ved NATO Force Integration Unit i Latvia fikk jeg anledning til å besøke Latvia Naval Training senter og det var hyggelig å oppdage tydelige Norske spor i forbindelse med etablering og drift av Baltic Naval Diving Training Centre, som ligger vest i Latvia i byen Liepaja.

Commander J.G.R. Pekulis tok varmt i mot oss og med stolthet tok seg tid til å guide oss rundt. Han fortalte at Baltic Naval Diving Centre ble etablert 5. september 2001, og dro oss raskt bort til det fine skjoldet som stod over døren og ærestavlen over gode norske instruktører i perioden 2000 – 2004.

Baltic Naval Diving Centre utdanner alle dykkerne til Latvias marine og har utstrakt samarbeid med nødetatene og med Search & Rescue skvadronen ved Lielvarde Air Base. Travle dager og med begrensede ressurser også her, konstaterer jeg.

Under ledelse av hovedinstruktør løytnant Olnis Marcinkus, går vi videre inn til dykkertanken og nede i underetasjen står trykktanken "Dovre-gubbens Hall" som igjen har norsk kvalitets stempel på seg. Den er av topp kvalitet og er Latvias eneste trykktank med full kapasitet.

Nede på kaia ligger den norske motor-kanonbåten fra Storm-klassen som fortsatt har en viktig funksjon, selv om den er

utrangert. Med denne blir det i dag gjort verdifull trening på blant annet brann og havari, røykdykking etc. Dette gir dem realistisk øving og treningsforhold som er svært viktig.

Commander Pekulis fortalte at mye av det første norske utstyret har naturlig nok blitt skiftet ut som en følge av den teknologiske utviklingen, men det er fortsatt noe som består. Da jeg forlot denne flotte basen var det med litt stolthet av å være norsk offiser og se hvor viktig den norske støtten hadde vært og er for Latvia. Sterke bånd mellom allierte er fornuftig og betryggende.

Training Centre

Fra venstre: Commander Pekulis
(LVA) , Maj Vikås (NOR) og
Lieutnant Onils Marcinkus (LVA).

Av John Berg
Forsvarsanalytiker

HELIKOPTERMOBILE BAKKESTYRKER

Merlin HC3.

Helikoptermobile bakkestyrker er i full videreutvikling i land Norge bør sammenligne seg med. I britiske Royal Navy Fleet Air Arms Commando Helicopter Force (CHF) er hederskronte Sea King, "the Junglies", nå fullt erstattet med Leonardo (tidligere Agusta Westland) Merlin HC3/HC3A, en versjon av helikoptertypen Norge nå anskaffer til redningstjenesten. Merlin'ene, hvorav 28 er overført fra Royal Air Force (RAF), er samlet i NAS (Naval Air Squadron) 845 og 846, hvorav sistnevnte har 24 timers maritim kontraterror beredskap. Videre omfatter CHF NAS 847 med det nye Leonardo Wildcat helikoptret, i ISTAR (Intelligence, Surveillance, Target Acquisition, Reconnaissance), FAC (Forward Air Controller), command joint fires og lett transport roller.

CHF flyr for Royal Marines 3 Commando Brigade, velkjent fra rundt 50 års vinterøvelser i Norge. CHF's nye Merlin HC3/HC3A har allerede operert i Norge. På årets Air Day på hjemmebasen Yeovilton 3. juli demonstrerte Merlin'ene en kontraterror operasjon med innsetting av tropper, lett-pansrede kjøretøyer og støttevåpen. CHF har deltatt i en lang rekke utenlandsoperasjoner. Royal Marines er som kjent primært

Royal Navy sitt Wildcat helikopter.

en amfibisk landgangsstyrke under Royal Navy (RN), ikke ulik vår Kystjegerkommando men mye større og i motsetning til vår KJK altså utstyrt med helikoptre. I tillegg til de 28 Merlin'ene som er overført fra RAF, har RN 42 Merlin, hvorav 30-38 er planlagt oppgradert.

NH 90 Caiman i den franske hæren.

Franske ALAT (Aviation Légère de l'Armée de Terre) er nå i gang med en omfattende delmodernisering og vil i 2019 ha 44 NH Industries NH90 (som franskmennene kaller Caïman) helikoptre i taktisk transportversjon, av en planlagt styrke på 89 Caïman og 26 Cougar, til sammen 115 helikoptre. Videre er målsettingen 70 Airbus Tiger angrepshelikoptre, skriver Henri-Pierre Grolleau i Air Forces Monthly august 2016. (Én Tiger er gått tapt i Afghanistan.)

ALAT har deltatt i en lang rekke internasjonale operasjoner; de seneste er Afghanistan, Elfenbenskysten, Libya, Mali og Den Sentral-Asiatiske Republikk. Blant luftmobile taktikker som over lang tid er utviklet for innsetting av bakkestyrker er bombekaster-raid, med 120mm MO-120-RT61 F1 riflet bk. Bk'en adskilles for luftmobil transport i sine tre hoveddeler; fotplate, hjulgang (2-hjuls) og rør. I Caïman viser tester at den kan lastes inn/ut gjennom sidedørene raskere enn i Puma, blant annet fordi Caïman har større kabin og videre dører, og lavere gulv. Inn/utlasting gjennom bakluke går imidlertid tregt fordi Caïmans bakluke er for liten. Mens andre land har hatt adskillige problemer med NH90/Caïman, hevder franskmennene at de er meget fornøyd med taktisk transportversjonen. I Sahara-varme har maskinene fungert meget bra og RTM322 motorene har vist seg forbløffende robuste under ekstreme "brown-out" forhold.

F1 bk'en er i bruk i en rekke land utenom Frankrike; blant annet i Israel, USA (M327), Japan, Tyskland, Nederland og Tyrkia. Den veier 582 kg. Normal bk-gjeng er på seks personell. Skuddtakt oppgis til syv granater/min. og rekkevidde til vel 8.100 m, med rocket-assisted prosjektil ca. 12.800 m. Standard granat veier 18,6 kg.

NYUSAF-SJEF - NYTENKNING

Sjefskifte i US Air Force innvarsler nye prioriteringer. I sommer ble general Mark A. Welsh avløst som sjef av general David L.

General Mark A. Welsh.

Goldfein. General Goldfein kom til USAF i 1983 og har 4.200 flytimer på blant annet F-16C/D, F-117A (første operative stealthfly, kjent fra Irak-krigen 1991 og operasjonene over Kosovo i 1999), MQ-9 Reaper (væpnet

drone, kjent fra president Obamas kontraterror operasjoner) og MC-12W (ISR, dvs. Intelligence, Surveillance Reconnaissance fly, egentlig en Beechcraft King Air 350/350ER to-motors business turboprop, mye brukt av amerikanerne i Afghanistan, Irak etc., og et sentralt eksempel på hvordan business turboprop og jet trenger inn på ISR-markedet som tidligere har vært dominert av store, fire-motors fly). Goldfein har således en mer sammensatt og fremtidsrettet flygererfaring enn noen annen USAF sjef i moderne tid. Tidligere sjefer i nyere tid har alltid vært rene kampflygere, av og til bombeflygere, bortsett fra Welsh' forgjenger, general Norton A. Schwartz. Han hadde en karriere bak seg på C-130 Hercules transportfly, i stor utstrekning for spesialstyrkene. Med andre ord krevende og ukonvensjonell flyging. Utnevnelsen av Goldfein kort etter Schwartz indikerer en stadig økende prioritering innen USAF av kapasiteter for asymmetrisk krigføring, bl.a. kontraterror og kontra hybrid-krig.

Spesielt interessant er det at Goldfein har akkumulert "flytimer" på MQ-9 Reaper drone. Droner i denne klassen er i USAF i dag klassifisert som "fly" som "flys", ref. at den offisielle betegnelsen er RPA (Remotely Piloted Aircraft).

MQ 9 Reaper.

Goldfein har deltatt i operasjonene Desert Shield, Desert Storm, Allied Force og Enduring Freedom. Han kom til tjenestestillinger i Pentagon i 2013 og tjenestegjorde før det i to år som sjef USAF, Central Command (Gulf-regionen, deler av Midtøsten og Sentral-Asia). Han må ikke forveksles med sin eldre bror, generalmajor Stephen Goldfein, som i 2008 ble funnet skyldig i en uregelmessighet vedrørende en forsvarskontrakt.

EXTENDED **AWARENESS**

The GIRAFFE 8A is a recent extension to Saab's world-class line-up of surface radar systems. This 3D long-range air surveillance radar system is designed for the highest level of situational awareness and ballistic missile defence – in any climate. The GIRAFFE 8A provides exceptional range and multi-role capabilities, combined with operational flexibility that allows you to virtually look into the future.

With our more than 60 years of innovative radar development you can rely on Saab's *thinking edge* to provide the capabilities needed to meet future threats and requirements.

www.saab.com

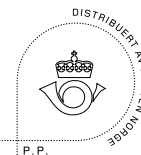

GIRAFFE 8A – a member of Saab's world-class line-up of Surface Radar Solutions.

SAAB

B-Economique
NORGE

Avsender: Offisersbladet, Postboks 501 Sentrum, NO-0105 Oslo

Marine Systems

Proven solutions for Norway.

Super-silent, long endurance submarines made in Germany.

As invaluable national and naval assets, they are robust, invisible, undetectable and unpredictable. Fitted with proven fuel cell and diesel-electric propulsion systems, these boats are the manifestation of superior availabilities and low life cycle costs.

See the benchmark for conventional submarines at:
www.thyssenkrupp-marinesystems.com

engineering.tomorrow.together.

thyssenkrupp